

Takozvane šolske komisije pa si ne upajo poseči vmes, kajti njih člani so poslanci, ki se svojim volilcem pod nobenim pogojem nečejo in ne smejo zameriti. To je tista svobodomiselná vzor-država, ki kora vsemu napredku na čelu!

Maia politična naznanila.

Dne 20. febr.: Portugalska kraljica Amalija dobiva neprestano pretilna pisma, ki zahtevajo, da kraljica s kraljem Emanuelom nemudoma zapusti deželo, ker jih sicer čaka ista usoda, kakor je zadela kralja Karola in prestolonaslednika. — Tudi med Srbijo in Črno gorjo so postale napete razmere. Torej je sedaj skoraj cela Evropa napeta. — V Bosni in Hercegovini se širi protiaustrijska agitacija. — Italija bo zopet zgradila ob avstrijski meji veliko trdnjavo.

Dne 21. februarja: Vlada je v začetku mislila zavarovati samo industrijske delavce, sedaj pa zahtevajo krščansko-socialne stranke, da se zavarujejo tudi obrtniki, mali in srednji kmetje ter poljski delavci. Vsled tega predloge o zavarovanju ni mogoče tako hitro izdelati kakor se je mislilo. — Nemški cesar, ki je kupil na otoku Korfu vilo Ahileon, last rajne cesarice Elizabete, se poda letos na ta otok in vzame seboj stotnijo vojakov. — V Maroku blizu Settata so bili baje Francozi tepeni: general Amade pa poroča, da je pognal Maročane v beg.

Dne 22. febr.: Ruska policija je zasledila zaroto proti velikemu knezu Nikolaju in proti ruskim ministrom. — Stališče naučnega ministra Marcheta in pravosodnega ministra Kleina je omajeno, tako se poroča danes z Dunaja. — Mestni svet v Neopolju na Italijanskem je sklenil z 51 proti 1 glasom, prositi parlament, da ostane šola verska. — O porazu Francozov v Maroku se poroča, da je bil napaden samo en oddelček, ki si je moral z bajoneto narediti pot skozi sovražnika, da se je mogel vrniti v mesto Buznika. Sumi se, da so Francoze izdali Marokanci, ki so jih vodili. — Dunajskemu županu Luegerju je v Lovranu nekoliko boljše. — Portugalska vlada namerava sklicati parlament, katerega je diktator Franco razpustil, koncem marca. — Turčija se baje nahaja v silnih denarnih zadregah. Mnogo uradnikov že od meseca avgusta ni dobilo plače.

Dne 23. febr.: Lizbonska policija je našla več listin, iz katerih je dognala, da se namerava napadati na kralja, ki je tudi dobil več pretilnih pism, naj odstopi, sicer bo umorjen. — Od 1. 1909 bo začela Kitajska šteti leta po Gregorijanskem kalendarju. — S. L. S. na Goriškem je imela danes 12 volilnih shodov, ki so bili izredno dobro obiskani.

Dne 24. februarja: Na Japonskem je nastal nakrat velik denarni polom. Dve veliki banki v Tokio ste propadli, druge so pa v silni denarni zadregi. — Portugalski kralj Manuel je odpustil 240 dvornih uradnikov svojega očeta. — Bivši italijanski minister Nasi je bil zaradi goljufije obsojen na 11 mesecev zapora.

Dne 25. febr.: V proračunskem odseku se je sprejel predlog, da se opusti počasi loterija. — Avstrijska delegacija je sprejela predlog, da se povišajo plače žastnikom in moštvo. — Združene ameriške države bodo porabile za utrjenje Filipin šest in pol milijonov dolarjev. — Na portugalskem dvoru je vse potrto, ker so prepričani, da v kratkem izbruhne revolucija. — Koroški nemški kmetje so imeli včeraj v Celovcu zborovanje, na katerem so si ustanovili svojo Kmečko zvezo.

Razne novice.

* **Duhovniške vesti.** V začasni pokoj stopi radi bolezní č. g. Anton Pinter, kaplan v Vuzenici; na njegovo mesto pride č. g. Jožef Panič, dosedaj provizor v Pilštanju.

* **Imenovanje.** Minister za uk in bogočastje je imenoval č. g. dr. Avgušina Stegenšek, profesorja na mariborskem bogoslovju, konzervatorjem osredne komisije za preiskavo in ohranitev umetno-zgodovinskih spomenikov. Cestitamo!

* **Silajna zmaga Slovenske ljudske stranke na Kranjskem** je katoliško kmečko ljudstvo na Stajerskem napolnilo z velikim veseljem. V vseh kmečkih volilnih okrajih so bili izvoljeni sami odločno katoliški možje, vseh skupaj 16. Ni eden liberalcev ni prodril, čeprav so v nekaterih krajih liberalci delali s takimi sredstvi, kakor pri zadnjih volitvah v državni zbor Narodna stranka v Savinski dolini in slovenjgraškem okraju. Vsi poskusi, vse nakane liberalcev, vsi naporí naprednjakov so bili zaman, liberalizem leži na tleh, in nad Kranjsko plapolá zmagonosno zastava S. L. S.! Ko mi svojim kmečkim tovarišem na Kranjskem na silajni zmagi srčno čestitamo, storimo ob enem trden sklep, da bo vsak spodnještajerski kmet storil svojo dolžnost in vse, kar je potrebno, da bo povsod na slovenskem Stajerskem in za vselej zavladala zastava krščanske, narodne in prave ljudske stranke!

* **Narodna stranka skodljivka mladine.** Žalosten propad slovenske gimnazijske mladine v Celju, ki se je v bengalični luči pokazal ob koncu prvega tečaja, je dejstvo, ki je v širni javnosti vzbudilo veliko pozornost ter prave rodoljube napolnilo z globoko žalostjo. Kaj bo z našim narodom, če je njegov naraščaj tako slab? Kaj bo z našo domovino, kako more napredovati, če pa njen „up“ tako nazaduje? In vzroki? „Narodni List“ sam priznava, da je v prvi vrsti vzrok, da je mladina premalo marljiva. In zakaj ni bolj marljiva? Zato ker nima smisla za učenje, za resno delo, ki zahteva, da človek sebe zatajuje ter napeinja svoje moči. Ideal te mladine je liberalizem, zabavljanje proti veri in duhovnikom, svobodnjaštvo v besedah, v obnašanju, v življanju. Zastrupila pa je ozračje, katero diha v se celjsko dijaštvo, Narodna stranka. Ona ima propad tamosnjega dijaštva na vesti, naj se še toliko zvija in to zanika. Kako more mladenič ostati pošten in vnet za svoj poklic, če vedno prebira „Narodni List“? In kaj naj poročemo o „Svobodi“, o tistem skrajno nesramnem in predrznom listu, ki mu je bil kot prvi urednik podpisan Spindler, urednik „Narodnega lista“? Ali ni med glavnimi podpiratelji tega nežne, mlade duhove morečega lista tudi g. Kukovec, šef Narodne stranke? Ne boste se torej izmuznili, gospodje pri Narodni stranki, vaša dejanja vas obsojajo! Prišli bodo časi in so menda že tukaj, ko bodo za svoje upanje ogoljufani stariši preklinjali tiste, ki so umsko zastrupili ali vsaj duševno pohabili njihove otroke. Prišel bo pa tudi čas, ko bo narod izrekel uničujočo obsodbo nad takimi ljudmi kot grobokopi našega ljudstva. Svoje somišljenike pa prosimo in rotno, naj z vestno pozornostjo pazijo na to, da Narodna stranka ne zanese svojega morečega strupa tudi med mladino na deželi. Na to pazimo kot na punčico svojega očesa!

* **Kmečka zveza hujska kot Turki.** Koliko slabega so Turki storili krščanskim narodom, kako so ropali po njihovih deželah, z nezasišano krvoločnostjo morili kristjane, požigali hiše in vasi in mesta, koliko trpljenja so povzročili, je dobro znano. Turek je sploh zgled fanatičnega, nasilnega in su-

rovega razdejalca in sovražnika. Pa še hujski sovražnik je S. K. Z. Kako in komu? — s strahom vprašujete vi poštenu slovenski kmetje. To očitanje vam je vrgel v obraz „Narodni List“, ki piše v številki z dne 20. febr. na tretji strani: V Kmečki zvezi „ima učitelstvo ljutejšega sovražnika nego v Turkih.“ Sedaj pa slovenski kmetje veste, da ste proti učiteljem hujski nego Turki. In kako ravnaš z njimi? Vi smrtno sovražite učiteljski stan, njegove člano preganjate, nečloveško trpinčite, sekate jim glave ter jih natikate na kol — vsaj Turki so tako ravnali! In vi, slovenski kmetje, ste se ljutejši kot Turki. — V imenu slovenskega ljudstva zoper tako nečuvno sramotne kmečkega stanu odločno protestiramo. Mi nismo nikaki Turki, temveč vemo dobro ceniti pomen izobrazbe. Mi spoštujemo učitelje, ki z velikim trudom odgajajo našo mladino. Zahtevamo pa, da je ta odgoja krščanska, in zato ne maramo liberalnih učiteljev in takih, ki jim je po godu svobodna šola. Liberalne učitelje pa zopet opominjamo, naj vendar pomislijo, kako slabo uslug jim dela njihovo glasilo „Narodni List“ s tem, da v kmečkem ljudstvu vedno in vedno vzbuja srd in pa ogorčenje zoper učitelje. Učitelji naj nikdar ne pozabijo, da so zavoljo ljudstva tukaj, in ne ljudstvo zavoljo njih. Dobre učitelje pa kličemo, naj se vendar enkrat temeljito otresejo največjih škodljivcev svojega stanu ter naj pogumno stopijo na stran našega katoliškega kmečkega ljudstva!

* **Imenovanja uradnikov.** Zadnja imenovanja uradnikov so izpadla zopet neugodno za Slovence. Kdo je temu kriv? Katera stranka nosi krivdo? Mi vemo iz ust naših državnih poslancev, da se naše uradništvo v svoji liberalni visokosti neče obrabati do kmečkih zastopnikov, zato tudi poslanci Kmečke zveze lahko pri vladi oddajajo samo načelne proteste. Vso krivdo na imenovanjih nosi Narodna stranka, ki je stranka naših liberalnih uradnikov. Zadnji protestni shodi Narodne stranke bi se torej naj ne obračali samo na vlado, ampak tudi na nezmožne in nemarne liberalne poslance, ki ne storijo svoje dolžnosti, čeprav se uradniki obračajo do njih. Kake korake je n. pr. storil Ježovnik zaradi zadnjih imenovanj? Uradniki, vprašajte svojega zaščitnika!

* **Roblek se boji posledice,** ki jih ima njegovo glasovanje za nujnost predloga, v katerem se zahteva odprtje mej. Za to se pere v „Domovini“ in napada svojega tovariša dr. Benkoviča, čeravno na slodih trdi, da bi z njim in njegovimi tovariši tako rad v enem klubu skupaj sedel! Liberalna odkritosrčnost! Robleka pa imenujemo sokrivega, da se bodo sedaj brzkone gotovo uvažala srbska živina v Avstrijo. To je posledica Roblekovega in njegovih tovarišev glasovanja za nujnost Rennerjevega predloga, s katerim se zahteva tudi odprtje mej. Roblek je sokriv tega udarca, ki bo ga dobila naša živinoreja. Volilci so itak že sodili o Robleku s Terglavovo izvolitvijo. Toda Roblek še ni odložil mandata, čeprav mu volilci ne zaupajo več!

* **Dr. Benkovič—Roblek.** Slavno uredništvo! Prosim vas uljudno, da v odgovor na odprto pismo gospoda državnega poslanca Fr. Robleka, objavljeno v zadnji številki „Narodnega lista“ in naslovljeno na mene, priobčite sledeče: Ni res, da sem na običnem zboru Slovenske kmečke zveze za Stajersko dne 6. t. m. trdil, da je g. tovariš Roblek glasoval za odprtje mej. Pač pa sem na izrečno tozadevno vprašanje, stavljeno na mene potem medklica tekom govora, resničel primerno povedal, da je eden poslanec Narodne stranke glasoval za nujnost obravnave predlogov socialdemokratov, v katerih se med drugim zahteva otvoritev srbske in drugih mej za

za trenotek cerkveni dvor — in grozna slika se pojavi iz megle!

Tu leži čvrst fant, tam se valja v krvi žena, zopet na drugem mestu se bori s smrtjo nedolžno dete, poleg njega pa omahuje krvaveč stavec.

Zemljo napaja nedolžna kri, a besni vojaki še bolj udrihajo in mlatijo po zbegani množici. Ljudstvo beži, Tah se zopet prikaže na konju ter z peklenkim veseljem in zadovoljnostjo gleda to mesarjenje.

Naenkrat se zažene z golo sabljo proti cerkvenim vratom, kamor se je hotel Matija Gubec ranjen skriti, in že zavihiti nad njim sabljo, ko se prikaže med vratni župnik z razpelom v roki ter zavpije:

Na tej skali sezidam svojo cerkev in peklenška vrata je ne bodo premagala!

Krvolok otrpne, roka mu omahne in ves divji odjaha na grad.

V tem trenutku prijezdi iz Zagreba podžupan Juro Raškaj, ki ga je bil Grdak takoj obvestil o groznem počenjanju Tahovem, in zapove v imenu banovem, da se kmetom niti las ne sme skriviti. Prišel je žalibog prepozno!

V cerkvi kleči župnik in moli za duše nedolžnih žrtv, po gori pa se razlega glasen jok vdov in plač zapuščenih otrok . . .

Tretji dan po Velikonoči blagoslovlja župnik brdovski tri kmete, ki se odpravljajo k samemu kralju s pismom, v katerem jim je župnik napisal vse rane tlačenegega kmečkega ljudstva.

Vsi štirje molijo k pravičnemu Bogu, da bi razsvetlil vladarja, da jim pomore vsaj on, ki jim je še edino upanje!

XIII.

„Proklet bodi, prešestnik!“

Lep poletni dan. Nič več ni videti kmečke krvi pred stubiško cerkvijo. Kmetje so se vrnili v dobrem upanju od kralja, ki jim je bil obljubil, da bo ukrenil vse, kar se bo dalo, da jim zboljša stanje. In vsa okolica se je umirila in trdno upala na kraljevo pomoč.

Gospo Jeleno je težka bolezen prikovala na posteljo; smrt jo vleče v grob, a ljubosumnost jo zadržuje pri življenju. Vse je zvedela, čisto vse . . . Zvija se po postelji, moli, preklinja, joka, a njen mož Tah se kakor navadno zabava pri mladi prešestnici Lolički.

Mesečina lepo obseva pokrajino, Tah pogleda skozi okno, srce mu zaigra in radostno zakliče Lolički.

Glej, dušica, kako se ta kmečki pes zdaj ziblje na drevesu! Nečistnica ti je rekel, a zdaj ga kljuvajo črni krokerji!

In oba se zlobno-veselo nasmejeta.

Ravno v tem času pa je prišel na grad tuj človek, ki je zahteval, naj ga takoj peljejo pred Taha, ker prihaja v kraljevem imenu.

Peter Bošnjak užge svečo, pelje tujca v stanovanje kastelanovo ter potrka na vrata. Tah naglo odpre vrata in srdito zakriči, kdo je tako predrzen, da si ga upa vznemirjati, in to tako pozno po noči.

Tujec mu odgovori, da je kraljev človek, od da mu pismo pod velikim pečatom kraljevskega odvetnika, pa odide.

Tah razmota pismo, začne brati, vztrepeče in obledi ter reče srdito Lolički:

Naš kralj me kliče pred sodnijo, kjer se sodi kri za kri.

Hitrih korakov hiti Tah v gornje stanovanje. Na pragu ga že čaka sluga ves blede pa reče:

Milostivi gospod, gospa . . .

Tah samo mahne z roko, ne pusti slugi, da izgovori ter gre v spalnico svoje žene.

Ustavi se pred njeno posteljo. Jelena izbuli svoje grozne oči na Taha, plane kvišku, potegne svoj poročni prstan z roke in zakriči z zadnjimi močmi:

Proklet bodi prešestnik!

S temi besedami vrže svojemu možu prstan pod noge, zagradi se za prsi, zahrope in pada mrtva na vznak.

Taha zazebe kakor led. In v ušesih mu nekaj šepetne: Kri za kri!

XIV.

Vsi so kričali togotno, da je Tah krvolok.

Dne 2. julija so začeli kraljevi ljudje hoditi od kraja do kraja ter zbirati črne grehe Tahove in muke nesrečnega ljudstva.

Kanoniki zagrebški, vsi župniki po okolici in oba podžupana zagrebška, Raškaj in Mrnjavičič, so polagali roke na razpetega Boga, vsi so kričali togotno, da je Tah krvolok in divja zver.

In vzdigne se ves okraj, več stotin kmetov pride pred kraljeve ljudi prosit pravice; saj so oni tudi ljudje, a ubija jih gosposka zver.

Ko se ljudstvo v Stubici zbere na sod pred kraljevimi ljudmi, dvigne ponosno svojo glavo kmet Matija Gubec, položi roko na srce in reče:

[Dolge pihodajš.]

uvoz tuje živine; izrečno sem povdarjal, da imata s tem predloga marsikatero dobro zrno, da so pa ravno s tem predlagatelji hoteli prikriti in doseči njih glavni namen: otvoritev srbske meje za uvoz živine. Na razne medklice sem izjavil, da ta zadeva sploh ne spada na občni zbor naše stranke, ker za svoje glasovanje je vsak poslanec odgovoren le svojim volilcem. Osebe g. tovariša Robleka se nisem dotaknil. Vse opazke o neresnici v pismu g. poslanca Robleka so tedaj povsem neutemeljene in se opirajo zgolj na netočna časniška poročila, katera s tem popravljam. Svetoval bi le g. tovarišu poslancu Robleku, da naj resnično poročanje zahteva v krogih, ki mu stoji mnogo bližje in ki se posebno v zadnjem času odlikujejo po pačenju resnice, „hčerke božje“, zlasti kolikor se moje malenkosti tiče. Z velespoštovanjem udani dr. Ivan Benkovič, državni poslanec.

Značaj! Na občnem zboru Kmečke zveze v Celju je govoril tudi znani ljudski govornik g. Peter Novak iz Slovenske Bistrice. Navduševal je navzoče, naj vztrajajo na strani Kmečke zveze, naj njihovo navdušenje ne poneha, marveč se vedno bolj in bolj razvija! To so porabili ljudje pri celjski „Domovini“ ter se zagnali v „kremenit značaj“ g. Petra Novaka, češ, pri ustanovnem shodu Narodne stranke predlansko leto je govoril navdušeno za liberalno Narodno stranko, sedaj pa zopet za klerikalno Zvezo. Kolikor je nam znano, se g. Peter Novak ustanovnega zborovanja Narodne stranke ni udeležil, torej tudi tam ni mogel govoriti! Onega zborovanja Narodne stranke se je udeležil znani socialni demokrat Novak iz Slovenske Bistrice in je tam tudi govoril. To gotovo vedo tudi ljudje pri „Domovini“, da narodnjak g. Peter Novak in socialni demokrat Novak nista identična, pa kaj njim to mar? Oni postavijo resnico na glavo, samo da morejo lopniti po Kmečki zvezi. Kje so torej značaj!? Fej vam, ki delate s takimi sredstvi!

Tržne vesti. Nenavadno veliki padeč žitnih cen v zadnjem času na inozemskih tržiščih je ostal brez upliva na naša tržišča, ki se še vedno ponajša za jako visokimi cenami. Ta teden je bil precej miren. Efektivna pšenica je izgubila tekem tedna okoli 10 do 15 v. Kupčija s turšico je jako majhna, avstrijski oves se znatno ponuja, vsled tega pritiska na ogrsko blago. V splošnem je mnenje mlačno, tendenca medla. Kupčija je neznanca, promet majhen, ni pravega zaupanja. Tudi poročilo ogrskega poljedelskega ministrstva, da so setve na Ogrskem v slabem stanju, ni prineslo življenja na tržišča. Budimpeški spekulantje bi se rogovili, ali kaj, ko imajo to smolo, da ni kupcev. Mlini se jako rezervirajo. Kakor se trdi od zanesljive strani, ima prva roka še precej blaga, ampak ga krepko drži, med tem ko razpolaga kupčija s premajhnimi mlini ne s prevelikimi množinami vseh vrst žita. Ogrski spekulantje trde, da na Ogrskem primanjkuje sirovin ali ogrski mlini prodajajo že del časa pšenico in žito. Ako ravno so mlini z ozirom na umikajoče cene pridolgov znižali moko, vendar s tem niso položaja in konzuma oživeli. Fine vrste pšenične moke ne gredo, ržena moka, kakor zadnji teden, cena nespremenjena, otrobi in klajna moka nespremenjeni, vendar se lahko dobe nižje. — Amerika je šla s ceno svinjske masti znatno nazaj in zagadelj je mlačna tudi ogrska mast. Pri tem predmetu je treba res kupovati le sprofi, ker nisi nikoli varen pred zgubo. Za mast se zahteva K 61.— do 62.—, Budimpešta. — Živina na Dunaju: Pitani voli 54 do 94, krave 60 do 70, svinje, pitane, 92 do 110, druge 76 do 100 kron za 100 kg žive teže.

Družba duhovnikov za lavantinsko škofijo. Odborova seja je v ponedeljek dne 2. marca ob štiri popoldne.

Postni pastirski list za našo škofijo se te dni razpošilja. V uvodu se omenja petdesetletnica prikazni Matere Božje v Lurdu in ob enem slovesnosti, ki so se ali se bodo priredile v proslavo letošnjega Marijinega jubileja. Predmet, o katerem razpravlja pastirski list, so sv. Oče Pij X., ki letos 18. septembra obhajajo petdesetletnico svojega mašništva. Z ljubeznjivo in spoštovanjem se v premišljevanje predstavlja njihovo življenje in apostolsko delovanje; s pozivom, naj v tem letu pomnožimo svojo udanost, svoje molitve in hkrati tudi svojo radodarnost napram sv. Očetu, se kot skupni cerkveni praznik za našo škofijo določa nedelja dne 20. septembra. Obljubljen je tudi poseben list v proslavo šestdesetletnice vladanja našega cesarja.

S. K. S. Z. za Stajersko. V odborovi seji dne 20. februarja najprej poročal dr. Hohnjec o lepo in v vsakem oziru zadovoljivo uspelem socialnem kurzu v Slovenjgradu; krajevni odbor slovenjgraški se S. K. S. Z. zahvaljuje za prireditve tega tečaja. Odbor „Zveze“ istotako smatra za svojo dolžnost, da se primerno in dostojno zahvali vsem predavateljem, kakor tudi vsem tistim, ki so vodili vse priprave ali so tečaju in njegovim uleleženecem naklanjati svojo skrb in požrtvovalno podporo. Sprožilo se je vprašanje, ali bi ne kazalo še kje drugje prirediti takšen kurz. Proti temu se je izjavil in tudi obveljal pomislek, ali bi bližnji čas sploh bil ugoden za takšne prireditve. Sicer pa prepuščamo vprašanje o bodočem kurzu okrajnim odborom „Zvezinim“ v pretres in razsodbo, kje in kedaj bi najbolj kazalo napraviti takšen tečaj. Odgovor „Slovenske dijaške zveze v Ljubljani“, da bode po možnosti podpirala naše stremenje po pospeševanju in razširjanju prave ljudske izobrazbe, se z veseljem vzame na

znanje. Ker ima „Zveza“ veliko stroškov z ustanavljanjem knjižnic in z izposojevanjem, oziroma podarjenjem knjig takim bralnim društvom, ki nimajo dovolj berila za svoje člane, in ker hoče še večjo pozornost obračati na obmejne in narodno nevarne kraje, treba bo iskati novega vira dohodkov. Zato se je predložila in soglasno sprejela naslednja resolucija: „S. K. S. Z. za Stajersko namerava v naši škofiji prireditve romarskih vlakov bodisi v Marijino Celje, bodisi na Brezje k Mariji Pomagaj ali kam drugam vzeti v svoje roke.“

Mariborski okraj.

Maribor. Dve slovenski trgovini s papirjem in pisarniški potrebščinami imamo sedaj v Mariboru: tiskarna sv. Cirila je začela s podrobno prodajo papirja in pisarniških potrebščin, v zgornji gosposki ulici pa je otvoril g. Weixl istotako trgovino s papirjem (poprej Krapek).

Shod K. Z. Dne 23. svečana je priredila Kmečka zveza shod v Reki pri Zg. Hočah v gostilni g. Fr. Lebeja. Vkljub hujskanja nasprotnikov (katerih je tam precejno število), se je vršil shod še dokaj mirno. Vdeležilo se ga je približno 200 kmetov iz slivniškega in hoškega Pohorja. Navzoči so bili tudi trije gg. predstojniki: iz Planice, Ranč in Sp. Hoč. Predsednikom je bil izvoljen zupan g. P. Vernik, podpredsednikom g. Anton Lešnik, zapisnikarjem g. Fr. Faleš. Ob ¼. uri otvoril g. P. Vernik zborovanje in da besedo g. poslancu Pišek. Razložil nam je cenitev naših posestev, ki se bo vršila leta 1909, kako naj bomo pripravljani, da se bo vse pravično cenilo. Govoril nam je na srce, kako naj se kmetje po vzgledu drugih stanov združimo in združeni smo velika zasloba poslancem, ki lahko veliko več dosežejo. H koncu so vsi zborovalci navdušeni pritrjevali g. poslancu in odobravali postopanje Slov. kluba v državnem zboru.

Hoče. Sv. misijon bomo imeli tukaj od 1. do 8. marca.

Sv. Križ nad Mariborom. Na shodu, ki ga je v nedeljo Narodna stranka priredila pri nas, je tudi bilo veliko naših pristašev. Govorniki so govorili mirno in spravljivo. G. Robnik je rekel, da se bomo po sadu spoznali. Kakšen je bil njegov političen sad dosedaj, mi dobro vemo in se ga nikakor nismo veselili. Ali bo v bodoče boljši, bomo videli. Mi bomo z največjo pazljivostjo zasledovali vsak korak Narodne stranke in če se bo kje zgodila kaka politična lopovščina, bomo neizprosni sodniki. Naše srca pa velja slej ko prej Slovenski kmečki zvezi.

Selnica ob Dravi. Po začetnem shodu K. Z., na katerem je govoril poslanec Roškar, vladala veliko navdušenje za Kmečko zvezo. Večina kmetov je sklenila pristopiti h Kmečki zvezi.

Sv. Ilj v Slov. goricah. Občinski odbor občine Sentiljske je enoglasno imenoval vlč. g. duh. svet. in župnika Sentiljskega Matija Kelemina častnim občanom. — Smrt letos v naši župniji neprenehoma hudo žanje; v teku 7 tednov imamo že skoraj 20 mrličev. — Učiteljica, ki se je na Silvestrov večer v Südmarkhofu tako imenitno zavzemala za mamko Germanijo, mora vendar v kratkem odjadrati iz St. Ilja. Srečno! — Zapusti nas naš splošno priljubljeni č. g. Rauter. A upamo, da seme narodne zavesti, ki ga je marljivo vsejal dobremu našemu ljudstvu, bode dobro obrodilo! Srčno mu hvala! — Ker je Südmarka zadnji čas iz mrzlično in strastno naglavo hotela uničiti slovenski živelj v St. Ilju ter pokupila res sila mnogo naših kmečkih posestev v Sentiljski občini (dokaj čez 300 oralov), je mnogo naših res bilo v skrbeh za bodočnost našega kraja. Res je, da če Südmarka dela naprej kakor dozdej, smo uničeni, res tudi je, da nas slovenski veljaki in mogotci nočejo oteži — ko bi lahko —; a vendar se te südmarkovske kuge nikar preveč ne ustrašimo! Südmarka obrača, a — Bog pa bo obrnil! Saj vsemiška drevesa tudi ne rasejo do neba! Pomislimo, koliko in koliko stotin milijonov mark so že Prusi porabili, da bi uničili, oziroma ponemčili naše severne brate Poljake v Nemčiji! A kaj so dosegli? Poljaki so še močnejši kot prej kedaj. Treba je le zavrednega ljudstva in značajnih mož voditeljev! Zemljo pa, kar je še imamo, ne dajmo je, če nam Südmarka še toliko ponuja za njo! Oni Svabi pa, ki so prijadrali sem s severa, bodo še ob svojem času srčno radj pobrali svoja sila in kopita in jo pobrisali tje v deželo Bismarkovo. Slovensko ljudstvo Sentiljsko le ne obupati, voditelji ne puške v koruzo, ampak na delo! Saj imamo prijateljev dovolj, vsi tukajšnji pošteno misleči Nemci čutijo z nami.

Nemški učitelj Gordon, ki je bil v Ptuj znan zaradi svojega proždriškega in protiverškega delovanja, je sedaj dobil mesto učitelja v Sulvereinski šoli pri Sv. Ilju v Slov. gor. Ubogi in nesrečni otroci, ki dobijo takega učitelja! Gospodje, pozor!

Sv. Jakob v Slov. gor. Čudno se nam kmetom zdi, da se novo Gospodarsko društvo, ki se je dne 26. m. m. tukaj ustanovilo, ne razglasi v kakem katoliškem časniku, n. pr. v „Slov. Gospodarju“, ki je pri nas najbolj razširjen. S tolikimi vabilii se nas je vabilo na ustanovni shod, a udeležba je bila mala. Neki dr. Kukovec je govoril o kmečki združitvi, o Kmečki zvezi pa ni nič povedal. No, saj se poznamo. Vodi jih ta namen po uspešnejšem raz-

širjenju in branju liberalnih časnikov si pomnožiti in utrditi svojo stranko za razne slučaje. A kmet se ne vjame v vsako zanjko. Čemu potrebujemo doktorjev, odvetniških koncipijentov iz mest za voditelje? Imamo Kmečko zvezo, domače deželne in državne poslance kakor g. Roškarja tukaj blizu, ki so odkritosrčni do kmeta. Torej vsi v Kmečko zvezo ali v društva, ki so na katoliški podlagi! Potrebni smo organizacije, posebno v volilnih dobah, ko se nam razne stranke prilizujejo. Oklenimo se katoliških časnikov z večjo vnemo, n. pr. „Slov. Gospodarja“, katerega zahtevamo v domačih gostilnah. Proč pa z liberalnimi listi! Ne zaupajmo sladkobesednim liberalcem, ki se še tu in tam bahajo, da imajo na svoji strani tiste, katere imenujejo za hrbtom črne, ki se jim pa gotovo ne bodo udali, ampak se pokazali na naši strani kot odločni možje kmetje z neomajenim katoliškim značajem, to vam bo v čast! Se enkrat, vi kmetje, vkup, tudi tukaj, v Kmečko zvezo! Na dan kmečka misel!

Sv. Lenart v Slov. gor. Veselica, ki jo je priredila Slovenska krščansko-socialna zveza dne 16. svečana pri Sv. Lenartu v Slov. gor., je krasno uspela. Sodelovala so bralna društva Sentlenarskega okraja. Nastopili so skupno pevski zbori benediški, sentjurski in sentruperski. Krasno je odmevala slovenska pesem iz grl pevskega zbora, močnega okrog 60 glasov. Pa tudi posamezno so nastopili zbori ter odkrivali mnogoštevilnemu občinstvu krasoto slovenske pesmi. Med odmori so nam doneli na uho ubrani glasovi tamburic, na katere so vztrajno udarjali vrli antonjevski tamburaši. Sentruperski diletantje so predstavljali igro „Črevljari“, ki je vzbujala toliko pristranskega smeha. Vsak igralec je bil na svojem mestu, zlasti je nam ugajal in fino igral mojster Blaž (Ig. Kurboš). Tombola je delala gotovo vsakemu mnogo upanja, a kaj, da ni bil vsakdo toliko srečen, da bi bil dobil lep dobiček. Imajo pač te preklicane številke tudi svoje muhe. In dr. Kapün, ali se še spominjate, kaj vam je vse pripovedoval iz svojega zanimivega potovanja po Afriki? Toliko o zabavnem delu sporeda. Pozabili pa nismo tudi izobraževalne in poučne strani. Lepo nas je pozdravil poslanec g. Roškar, ki je povdarjal zabavnost in poučni namen takih prireditev. Prvič je nastopila K. S. Z. tudi v tem smislu in prav ima, da tudi tem potom širi med ljudstvo svoje ideje. Pomemben je bil pa govor g. poslanca dr. Korošca, ki je kot predsednik S. K. S. Z. govoril o izobrazbi. Označil je glavne točke, kako naj društva izobrazujejo ljudstvo, da se bo zavedalo svojih pravic ter jih tudi izbojevalo na podlagi vsestranske izobrazbe. Vsakdo brez razločka stanu nam je drag in ljub, kdor hoče podpirati našo organizacijo. Za naroda slavo, korist in prosveto — delujmo vsi skupno z ljubeznjivo vnemo. Hvala vsem, ki ste pripomogli, da se je tako lepo izvršila ta naša ljudska prireditev. Hvala govornikom, pevcem, tamburašem, igralcem. Hvala gospem in mladenkam, ki ste se trudile z razprodajo kart, ki ste tako krasno okinčale dvorano in oder. Hvala vsem, ki ste prišli, ki ste z vnemo vztrajali do konca. Zdjaj veste, kaj je namen društvenih prireditev. Primerna zabava mora biti večasih, a vedno naj bo tudi poučna. In po tem smo se ravnali in dokazali nasprotnikom naše društvene organizacije, tudi v Sentlenarskem okraju, da je ta način glede ljudske izobrazbe pravi in da so vsa obrekovanja in očitanja nasprotnikov, kakor da hočemo mi ljudstvo zaslužiti, neresnična, zlasti pa hudobna.

Skoz slavne Ruše v St. Lovrenc nad Mariborom. To je že dolgo želja mojega srca! In danes, v nedeljo dne 16. februarja t. l. se mi je vendar enkrat izpolnila! Pohitel sem skozi slavne Ruše v dični St. Lovrenc, da se udeležim veseličnice ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda. Ni mi žal, in mi nikdar ne boje, da sem šel, sicer v slabem vremenu. Zakaj, videl sem krasno slovensko zemljo, slišal čudovite novice, prijetne zabave pa ni bilo ne konca ne kraja. Kraj sam je poln naravnih krasot: majhna, a rodovitna dolinca, skoz katero se vije kakor srebrna nitka čez vse koristna Radolna mimo tovarn za kose in srpe, mimo starih in novih ter najmodernejših žag, obloženih z debelimi hojevimi, smrekovimi in borovimi debli — ta ponos Lovrenčanov in planincev sploh! Dolgi trg je kakor zaplankan z nizkimi pa obširnimi poslopji, v kojih se vrsti gostilna za gostilno, trgovina za trgovino, obrt za obrtjo. Gotovo delavni in podjetni ljudje! V trgu sem malčko obstal in se mudil. Gledal sem obraze skoz in skoz izraza slovenskega, poslušal govore narečja slovenskega, a čital izveske-napise jezika nemškega. To uganko mi reši kremarica rekoč: pri nas ni Nemcev razun zdravnička, tovarnarja, poštarice, usnjarja in nekaj kovačev, drugi so pristni Slovenci, ki kakor ljubljanske dame radi nemški mislijo in kramlajo, nemške napise pa zaradi letovičarjev in na višjo komando imajo. Grem dalje in vidim visoko v nebeški obok se vspenjajoča planine Kumenske, Rudečke, Lehenske in Krecenbaške, bogate temnozelenih gozdov, kojim enakih ne najdeš drugod, ne na Stajerskem, ne na Koroskem, gozdovi, kojih močena drevesa že tisočletja poslušajo v slovenskem jeziku kupčevali gosposkega tržana z bogatim kmetom slovenskim za debela orjaška, meštem ko svitla ivnata krona neprestano lahno šepeta, pa tudi glasno šumlja rekoč: „In to je slovenska zemlja, to slovenski dom je moj!“ V tem navdušenju mahnem jo na veselico v znano, rodoljubno Pernatovo hišo. Iz-

nad streho me pozdravlja dolga slovenska trobojnica, koje rudeča boja v hladnem vetriču kakor v obemu poboja svoj potni obraz, dočim mi nasproti donijo neštetih čarobnih, sirenskih glasov: Zdravo! Zivijo! Dobro došel, mili gost! Stopim v krasno, prazniško pripravljeno dvorano, polno dičnih gostov raznih stanov, vsi živahni, veseli, navdušeni. Takoj se spoznam z vsemi, in po zgodovinskih znani navadi starih Slavjanov postanemo kar prijatelji in brati. Tu občujem z olikanimi slovenskimi kmeti in njihovimi obitelji, z Lakožiči, Dežniki, Hojniki in Hožiči (rodi Bežjakovi), Osonkeri, Lamprehtji in drugimi, z rodbinami, ki so dika slovenskega roda, polni navdušenja za svoj častni stan in za novoustanovljeno „Slovensko kmečko zvezo“. Veselica se začne! Ne najdem besed, s katerimi bi jo opisal. Prava ljudska veselica, kratkočasna in podučljiva, krasno uspela! Vem, da žalim prireditelje, ako jih hvalim na dolge in široko; le to omenim, da je bila gledališka predstava dražestnih gospic globoko premišljena in izborna igrana, tako da Lovrančanke lahko tekmujejo z diletantni velikomestnih odrov. Hvala in čast Pernatovim, Lamprehtovim, Fišingerjevim, Kašovic in Gröslinger, sploh vsem brez izjeme. In petje! Že samo beseda „pesem slovenska“ — je čarobna, kaj se le, kadar jo pojejo tako izvežbani pevci in pevke, kakoršni so nastopali tukaj; tudi njim vse priznaje! Nedopovedljivo prijetna je bila tudi prosta zabava, pri kateri je do ranega jutra nastopala grška boginja umetnega plesa. A v največjem veselju sem izvedel tudi največjo žalost. Povedalo se mi je, kako ljuti boj morajo biti tukajšnji Slovenci za svoj rod, in kako si eden gospod v trgu prizadeva, vse slovenske kmete in njihovo dečo ponemčiti, odtujiti materinemu jeziku; zato je pregnal slovenskega učitelja Henrika Schela, in sedaj preganja domačinko, Alojzijo Pernat! In še ni dolgo, je ta gospod pri nekem Gasnerju imel zborovanje, da bi se ustanovil nemški otroški vrtec, da bi tako otrokom že predno hodijo v šolo, vzeli, besedo materino — slovensko. V ta namen se ta gospod poslužuje zloglasnega društva — Südmarke, ki je največja sovražnica Slovencev. Pa kolikor sem jaz na tej veselici slišal, se mu ta zlobna poskušnja ne bode obnesla. Lovrančani so že probujeni, si ne dajo vzeti svoje rodne zemlje in ne pustijo trgati materinega jezika iz src svojih otrok. Zato se slovenski delavci, rokodelci, posebno pa kmetje pripravljajo na odločen odpor, kojega posledice ne bode občutili oni predrzni gospod in njegov tovariš, ampak dobri, miroljubni tržani, predvsem razni trgovci, ki brez Slovencev ne morejo živeti, ali vsaj se ne bogatiti. Miha nima nič zgubiti pač pa od njega zapeljane, zaslepljene ovčice. Potrpežljivost Slovencev je minula, sedaj sledi odločna samozavest in podjetnost, katere ima za svoje geslo: „Miha! Ne boš! Zakaj! To je slovenska zemlja, to slovenski dom je moj!“

m Bralno društvo v Tinjah na Pohorju priredi v nedeljo 1. marca popoldne ob 3. uri v šoli gledališki izri: „Vaški skopuh“ in „Kmet in fotograf“. Pred in po igri poje domači pevski zbor. Zunanji gostje prisrčno dobrodošli.

m Slov. katol. izobr. društvo v Studencih pri Mariboru izreka najpriščešnje zahvalo č. g. A. Stergarju za darovane knjige.

m Maribor. „Bral. in pevsko društvo Maribor“ ima tamburaški koncert v Narodnem domu v soboto zvečer.

m Št. Ilj v Sl. gor. Kmet. bralno društvo ima občni zbor dne 8. marca po večernicah v gostilni g. Banman.

Ptujski okraj.

p Ptuj. Pri knjigotržcu in tiskarju Blanketu je odpadel od katoliške vere tiskarniški delavec Kamenšek. Sploh se pri Blanketu vrsti odpad za odpadom. Če se pomisli, da se v tej tiskarni tiska zloglasni „Stajerc“, vemo dovolj! — Poročil se je davčni praktikant g. Simon Führer z gđ. Amalijo Dvoršak. Da bi srečno bilo! — Na Podbrežju pri Ptujju je bil pretečeno nedeljo poboj. En fant je bil takoj mrtev. V tem kraju je „Stajerc“ najbolj razširjen! — Vreme je v Ptujju jako milo, solneno in včasih močno vetrovno. Pomlad se začne, zvončki cvetejo že celi februar. Ljudje so v velikih skrbih zaradi prezgodne spomladi.

p Tatvine na Ptujju se množe. Minuli teden je nek tat vlomil v pušice v mestni ptujski cerkvi in seveda vsem denar odnesel. — V noči od 23. do 24. pa so spet tatovi vlomili v trafiko gospe Goweditsh na minoritskem trgu, odnesli nad 300 kron gotovine, smodke, cigarete in druge take reči. Ker imenovana gospa ne stanuje v prodajalni hiši, so predrzni zmoviči delali brez vse skrbi, tudi policija jih ni motila, dasiravno novi rotovž ni daleč proč. — Ravno v isti noči so neznan tatovi naskočili tudi hišo vinotrčca Kravagna, a jih je gospodar, ki se je ob pravem času prebudil, spodil in streljal za njimi.

p Na Orničevih gospodinjstvi soli na Ptujju se dekleta uče res mnogih reči! Proti večeru pretečene nedelje pride po lesenem dravskem mostu proti mestu celo krčelo glasnih in veselih deklet — za njimi pa trop še bolj veselih fantov. Ljudje so začudeni in nevoljni gledali to mlado družbo, ki je z velikim šumom in hrupom korakala proti domu. Slovenski starši, bodite previdni, in dobro premislite, predno pošljete svoje hčere v šole Nemcem! — Na Ptujju ne sodijo več cesarski sodniki, ampak „Stajerc“, t. j. trgovci Slawitsch in vicepaša Linhart. Printer: Predno je bil zadnjič g. Kokolj (Vurberk) obsojen, je „Stajerc“ že čisto določno napovedal, da bo obsojen. Radi nastopa na stajercijanskem shodu na Ptujski

gori je Slawitsch tožil učitelja Klemenčiča, in Stajerc pravi sedaj, zopet pred sodniško obravnavo: „v kratkem se bode vršila glavna obravnava, na kateri bode ta fini gospod . . . obsojen.“ Kako ve to Linhart, kako bo sodil dr. Glas? To je že več kot čudno! Sicer pa si naj trgovci Slawitsch, ki je sedaj v kompaniji Linharta postal strasten političen agitator, zapomni, da bo o ptujskih sodniških razmerah še tudi kdo drugi govoril! Ljudje so povsod zelo nevoljni, ko vidijo, da Slawitsch povsod dela le prepir, nemir in sovraštvo ter se pri tem skriva vedno za žandarji, brez katerih si ne upa nikamor.

p Vurberk pri Ptujju. Urednik ptujškega lažnjivega „Stajerca“ Linhart in njegov zvesti prijatelj in pomočnik Slavič sta s svojimi shodi popolnoma popojenjala, ker sta na dosedanjih shodih imela povsod smolo in ker vsta, da s shodi silno škodujeta svoji stranki, ne samo med vsem ljudstvom, ampak še celo med svojimi lastnimi pristaši. En mesec je že minul, kar sta imela tukaj svoj shod, pa še nisem slišal, da bi si pridobila enega novega naročnika ali pristaša, kakor sta se ta voditelja potem hvalila. Saj tudi naši pošteni župljani niso tako neumni, da bi takšnim voditeljem šli na roko, kateri nas napadajo ne samo po svojem Stajercu ampak tudi po drugih nemških časopisih. Kmet g. Drofenik je za shodu pri Sv. Lovrencu razlagal o shodu na Vurberku, kar je bilo tudi gotovo neresnično. In zadnji Stajerc piše, da se je v Pobrežju zgodil nek uboj in to za en liter vina. Piše, da so to posledice pčlivanosti ljudstva, katero ima klerikalna vzgoja na vesti. „Seveda, ako učijo duhovniki sami svoje „fante“, da naj prihajajo z noži v škornjih na shode, potem ni čuda, da se dogajajo takšne reči.“ Linhart in Slavič, dokazita, kedaj so naš gospod župnik, ali pa kateri drugi duhovnik svoje fante kaj takšnega učili! Nikoli! Ko je bila zadnjič obravnava proti našemu g. župniku, je ta veliki kmečki prijatelj in odrešenik Slavič rekel našemu fantu, predsedniku bračnega društva, in enemu drugemu fantu: „Če ste vi tudi sv. Alojzij, tako gotovo sta imela dva fanta nože na shodu, kar sta videla orožnik in naš kočijaž.“ — Jaz pa pravim, kakor gotovo ste vi trgovci Slavič, tako gotovo tudi to ni res. Vsak desetleten otrok se lahko temu smeji. Če bi orožnik videl fante po shodu z noži hoditi, je njegova dolžnost, da jih prime. Zakaj pa teh dveh ni? Rekel je, da sta že v preiskavi. Vaša preiskava pač dolgo trpi. — Potem je rekel fantoma, vidva idita mirno domov, ker še ne vesta, kaj je svet. Jaz pa pravim, ta dva fanta že toliko vesta, da jima k ptujskim Stajercijancem ne bo nikoli treba iti vprašat za svet, ne v političnih, ne v gospodarskih stvareh, na katere se ti gospodje toliko spoznavajo, kakor krava na boben. Vurberžan.

p Sv. Bolfenk v Slov. gor. Dopisun gifne krote piše v številki 7, da so meni g. župnik dolžni polovnjak starega vina. To je grda laž! Vino sem jaz dobil do slednjega vinarja plačano. Dopisun je pač vselej zraven, če se kje pivnica odpre, in išče brezplačno pijačo. — Jožef Firbas.

p V Mestnem vrhu pri Ptujju je umrla dne 15. t. m. gospodinja T. Esih v 73. letu, zapustivši 9 žalujočih otrok, namreč tri sine in šest hcerk. Vse otroke je vzgojila prav lepo v krščanskem duhu, ki so ji bili lepa podpora na njena stara leta. Njen pogreb je bil veličasten, toliko ljudi se ga je udeležilo, vrlo znamenje, da je bila rajna dobra mamica in srčno priljubljena pri vseh, ki so jo poznali. Bog ji daj večni mir!

p Vellika Nedelja. Preteklo sredo dne 19. t. m., med 1. in 4. uro popoldne, je neki brezbožnež v velikonedeljski cerkvi siloma odprl skrinjico pri Lurški materi božji ter odnesel denar in ključavnico. Hotel je še poiskati cerkveni nabiralnik v zakristiji, pa ga je brčkone prepodil ropot, ki ga je napravil močni železni „furnik“, ko je padel z velikim kosom kamenitnega podboja na tla. Isti dan poprej je obiskal ormoško cerkev in tam izpraznil nabiralnik. Sumljiv je neki tujec, ki ima pod uhom izrastek; gostil se je v tukajšnih gostilnah ter z drobižem plačeval, potem potem pa je s 5. vlakom srečno odkuril proti Ptujju.

p O shodu Stajercijancev pri Sv. Lovrencu nam se pišejo: Shod Stajercijancev, ki se je vršil dne 2. februarja pri Sv. Lovrencu v Slov. gor., je pokazal spet, (kako slabo sodijo ti gospodje okoli ptujškega „Stajerca“ o tebi, slovenski kmet. V svojem listu vedno kričite, da ste prijatelji kmeta, a vprašam vas, g. Linhart, zakaj pa jemljete mestno policijo s seboj, kadar greste med svoje — prijatelje? Vsak odkritosrčen človek bi slabo sodil o svojem prijatelju, ki bi ga prišel obiskat, ter bi imel kot telesno stražo dva policajca, kakor ste jih imeli vi, in verujte mi, enako sodbo smo izrekli tudi mi slovenski kmetje o vas že davno pred shodom. Zato je bila tudi udeležba tako obilna, da je razun devetih Ptujčanov in kakih pet lovrenških stajercijancev ostalo le par žensk in otrok. In za te ljudi imeli ste vkljub 2 policajev pripravljeno še orožništvo v II. nadstropju. Res lepe reči od vas!

p Cirkovski „niderlag“ v Stajercovi milosti. Stajercovega pisarja gotovo že glava boli, ko si izmišljeje same laži o duhovnikih. Če ne izvoha nobene debele laži, loti se kar kaplanovega psa. Stajerc hoče menda postati pasji list. Ker naša dva gospoda duhovnika nič ne odgovarjata Stajercu, bodem se jaz danes oglasil in dokazal, kako je ta ničvredni list nas Cirkovčane grdo obrekoval, ko je lagal, da

bi moral naš organist samo lakoto trpeti, če bi mu gospod župnik ne dal denarja. Kdaj je naš cirkovski organist stradal in prosil kruha pri Stajercu? Ali ne damo mi svojemu organistu plačo in še prostovoljno lepo zbirco? Sram ga bodi, ki take laži o nas piše, sramota tudi vsakemu, ki take laži plačuje! Cirkovski organist se ni nikdar trpel lakote, pač pa sta že stradala dva bivša Stajercova urednika, in pregovor pravi: v tretje gre rado. Tudi bi lakoto trpeli naši trije posilincevi, če bi jim mi Cirkovčani ne dajali kruha. Stajerc piše: „naša gospodova . . .“ Kedaj pa je umrl Stajercov oče Ornič, da ima Stajerc svojo gospodovo? Sicer mi ne poznamo nobene gospe v Cirkovcih, ker vsi vemo le za Staresinklo, ki prosjači pri Stajercu zagovornika, zakaj nemška gliha vkup striha. Stajerc grdo laže, da ima Staresinkla pet otrok preskrbeti, pa ni nobenega malega otroka in je vseh domačih v nemškem „niderlagu“ komaj pet! Dvajsetletni sin pač ni otrok, za možitev zrela hči tudi ni otrok, in Staresinkla menda kot vdova ni otrok, ki se je že pred kakimi štiridesetimi leti učila nemške kuhe. Naš g. župnik ravna čisto prav, da skrbijo najbrž za svojo organista, ne pa za nemško tujko, ki ima najlepšo hišo v občini. Pametnega Cirkovčana pa tudi Stajerc ne bo z lažjo in obrekovanjem preslepil, ker mi Cirkovčani bodemo posnemali g. župnika in hodili s svojim denarjem k organistu, da ne bo trpel lakote.

p Kmet. bralno društvo v Majšpergu priredi 1. sušca po večernicah svoje redno zborovanje v šol. prostorih.

p Dijaška kuhinja v Ptujju. Prvega pol leta tekočega šolskega leta so darovali za to kuhinjo: Okrajni zastop ptujski 400 K, posojilnica v Gornji Radgoni 40 K, okrajna posojilnica v Ormožu in Makolah po 30 K, okrajna posojilnica v Ljutomeru 10 K; Brečič Miha 24 K; dr. T. Horvat, dr. Fr. Jurčela, Andr. Jurčela, prof. v Moskvi in Jos. Zelenik po 20 K; Kušar Janez s Helena 10-81 K; dr. Ant. Brumen, c. kr. komerc. svetnik A. Jurca, prof. A. Kolarič, dr. Schmirmaul iz Rajhenburga in A. Stepic, c. kr. višji davčni upravitelj po 10 K; Havelka K., trgovec, Kaist Hrovatin, c. kr. poštni asistent, M. Koje, c. kr. davčni oficijal, Komijanec, Lenart Fr., trgovski knjigovodja, M. Lendovšek, župnik v Makolah, F. Pšunder, mestni vikar, Senčar Al., trgovec, o. Selinšek Lucij, minorit, dr. Bela Stullec in c. kr. davčni upravitelj Fr. Toplak po 5 K; profesor M. Cilenšek, Meško Ksaver, župnik pri Mariji na Zili, in Al. Pinterič po 4 K; Bratkovič Kazimir, c. kr. notar, dr. Lapajne in Letonja Fr., kaplan v Vitanju po 3 K; Koser Fr., c. kr. poštar v Juršinih, Kropivšek Val., mestni kaplan, gdična Luknar in Ferdo Skuhala po 2 K; Jager A., mestni kaplan, Trafenik Jos., kaplan na Hajdini in Zupanc Jos. po 1 K. Razen tega so darovali živil nekateri stariši podpirancev in sicer: Brus Ant., Golob Fr., Kanceler Anton, Karner, Kegl, Kuhar, Osojnik, Pihlar in Toplak. Odbor dijaške kuhinje se toplo zahvaljuje vsem dobrotnikom pa prositi tudi zanaprej blagohotnih podpor.

Ljutomerski okraj.

I Shod Narodne stranke v Bučevcih. Vsakemu še je v spominu, kako slavno je pogorel leta 1901 orehovski Bračko na svojem shodu v Bučevcih. Pravtenako se je dne 23. t. m. zgodilo Narodni stranki istotam. Udeležencev je prišlo okoli 200, od teh le kaka mala četrtina, zlobnana od vseh vetrov, pristašev Narodne stranke, ostali vsi člani K. Z. Gnala nas je vse radovednost slišati evangelij Narodne stranke. Po dolgotrajni borbi za predsednika so se pristaši Narodne stranke vendar morali udati naši zahtevi, da je bil izvoljen predsednik iz naše sredine, g. Santl, posestnik iz Ijaševce, podpredsednik mladenič Anton Slavič in zapisnikar Jakob Stuhec. Prvi se oglasil k besedi naznanjeni govornik g. Lesničar in predsednik mu dovoli, toda pod pogojem, da ako napada vero ali Kmečko zvezo, se mu beseda odvzame. Govoril je o preosnovi deželnozbornskega volilnega reda, o kmetijstvu, da se naj ustanovi kulturni svet za regulacijo rek, kmetijska šola, in na mariborski sadjarski in vinarski šoli za slovenske učence poduk v slovenskem jeziku, in naj se virilistom (graški in mariborski škol. in ravnatelj graškega vseučilišča), katerih nikdo ne voli, deželnozbornski mandati odvzamejo. Govornik stavi o tem resolucije, katere si je že prinesel tiskane s seboj, in jih je pred nami nekoliko črtal in spremenil, da bi pristaše K. Z. bolj zadovoljil. Toda vkljub temu predsednik teh resolucij ne sprejme in ne da na glasovanje, dasi ravno sedaj popravljene niso bile proti našim načelom, in sicer zato ne, ker pristaši K. Z. niso prišli sem za to, da bi sprejemali od Narodne stranke predlaganih resolucij. Ta pesčica strankarjev, ki so od vseh strani prišli v Bučevce, ki niti ne spadajo med kmečko ljudstvo ali pa so bili pred porodom Narodne stranke zgazrjeni bračkijanci, lahko kova svoje naklepe kje drugod, ne pa pri nas. Vedite, da bo še mnogo vode v Muri oteklo, predno lahko računite na Murske poljance. Drugi naznanjeni govornik g. Jožko Rajh ne vzame besede, ampak izjavi, da je škoda njegovega jezika, da bi si ga tukaj „učal.“ Najbrž je imel pripravljene napade in se je bal poraza. Nadučitelj Schneider se krega, zakaj da se resolucije ne sprejmejo, in govori o šolskem vprašanju, seveda še precej ugodno. Govorili so še gg. dr. Krefl, Ašič, Lasbacher, Slavič, Kardinar in kaplan Golob. Prvima dvema se je beseda zaradi kršenja pogoja takoj odvzela, ostali govorniki pa so bili vsi člani K. Z. Ob petih predsednik zaključil shod. Ta shod se je vršil v takih razmerah še dokaj mirno, dasi so pristaši Narodne stranke s strovnimi medklicami izzivali; v tem so se posebno odlikovali nekdanji glavni bračkijaneo Domajnko, vučenski Lebar, mešetar Majcen, in neki Ašič iz Gornje Radgone. Na Narodni stranki opazujemo, da so jim nekdanji naši najhujši narodni nasprotniki, ki v svojem srcu ostanejo nemškutarji,

dobro došli. Kake vrste ljudi torej najdemo v Nar. stranki, poučuje nas njen žalostni šhod v Buževčevih. Med nas kmečko ljudstvo pride tudi človek, ki živi od nas in je torej od nas odvisen, ne pa mi od njega, in svoj govor začne z besedami: „Jaz nisem ne kmet, ne želar, ne bajtar, ampak jaz sem gospod doktor! Oho, g. dr. Leo Kreft! Kaj pa smo potem mi? Ali ne mislite s tem povedati, da ste vi veliko več kot mi? Pa zapomnite si dvoje: da živite od nas, in da tudi ljudje, kateri niso doktorji, znajo misliti!

1 Ljutomer. Dobili smo popravek, katerega prostovoljno priobčujemo: Ni res, da sem bil od g. Misja naprošen za kako gonjo zoper g. Karba, ni res, da sem sam ali v zvezi z drugimi začel gonjo zoper g. Karba, ali da se je sploh kedaj ali zadnja leta tirala in uprizorila zoper njega taka gonja, kakor se v nobeni borbi proti nasprotniku; res je marveč, da sem se jaz pri občnih zborih okrajne bolniške blagajne posluževal le svojih pravic in se izven zborov za g. Karba sploh brigal nisem. Ni res, da je nasledek tega to, da je blagajna sedaj v rokah nasprotnikov, res je marveč, da je ta nasledek zakrivil g. Karba sam z njegovim ne popolnoma pravilnim in že celo ne nesebičnim gospodarstvom pri navedeni blagajni. S spoštovanjem dr. Karol Grossmann. Ljutomer, dne 17. febr. 1908.

1 Ljutomer. Slovensko pevsko društvo v Ljutomeru je priredilo serenado na predvečer poroke (18. t. m.) gđe. Irme Repičeve z g. Fricom-Zemljicem.

1 Sv. Jurij ob Ščavnici. Dne 23. t. m. se je poročil g. Fric Horvatič od Sv. Križa z gđe. Alojzijo Farkaš. Bilo srečno! Na njiju gostiji se je nabralo za dijaško kuhinjo 11 K 20 v.

1 V Logaroveh na Murskem polju smo imeli dne 3. febr. občinske volitve in sicer so bili izvoljeni občinskimi odborniki sledeči gospodje: V prvem razredu: Franc Stuehec, Alojzij Stuehec, Ivan Spindler in Franc Šiško; v drugem razredu: Matija Jurinec, Ivan Vaupotič, Anton Senjur, Matija Stanjko; v tretjem razredu: Josip Rep, Alojzij Spindler, Franc Križan in Anton Razlag. Odbor si je izbral dne 16. febr. g. Alojzija Spindler svojim županom ter gospoda Franca Stuehec in Franca Križan občinskimi svetovalcem. Občini je dozda načeloval g. Franc Stuehec, obče priljubljen in spoštovan mož poštenjak, od leta 1880 naprej, torej celih 28 let nepretrgoma. Bil je vsakemu prijazen in postrežljiv predstojnik, in se za njegovo dolgoletno delovanje na tem mestu pristržno zahvaljujemo. Novemu odboru kakor njega predstojniku Alojziju Spindlerju pa želimo, naj bi vzgledno deloval v blagor občine sebi in našemu narodu v čast in v zaupanje svojih volilcev.

1 Gornja Radgona. Za cerkvena ključarja sta izvoljena in potrjena: gg. Jernej Skrobar, posestnik in kletar v Gornji Radgoni, in Janez Müller, kmet v Sratovčih; za ubožničarja: g. Janez Lančič, posestnik in klepar v Gornji Radgoni. Čestitamo!

1 V Dragotinčih je umrla dne 23. t. m. zjutraj Marija Nemeč. Naj v miru počiva blaga žena, ki je vzgojila četrto navdušeno-narodnih otrok! Spoštovani rodbini izrekamo svoje sožalje.

1 Sv. Jurij ob Ščavnici. Tuk. bralno društvo priredi 1. sušca v svojem gledališkem prostoru predstavo iger: „Pravica se je izkazala“ in „Pri gospodi“. Mešan zbor poje ob tej priliki „Moja pesem“, Laharnerjevo „Naša pesem“, Miličevičev „Venček nar. pesmi I.“ ter Adamičovo „Fantu“. Začetek ob 4 uri. Vstopnina običajna. — Po predstavi prosta pustna zabava v gostilniških prostorih.

Slovenjgraški okraj.

s Slovenjgradec. Umrla je 1. t. m. spoštovana in priljubljena gđe. Ter. Birtovšek, še le 17 let stara. Jetika ji je končala mlado življenje. N. v. m. p. 1

s Vuzenica. V nedeljo dne 16. svečana t. l. je predaval v tukajšnji šoli g. potovalni učitelj Gorčan o kmetijstvu. Orisal je najprej vzroke zadolženja, razlagal gnojenje, živinorejo in sadjarstvo. Prav iskreno se mu zahvaljujemo. Kaj enakega bi se lahko večkrat slišali, ko bi se ustanovilo kako katoliško društvo, ki je silno potrebno, ljudstvo je še tukaj zelo nezavedno. Želeti bi bilo, da bi se vsaj bolj poprijeli dobrih časnikov, ter dali za vselej slovo stajerčijanski in Narodni stranki. Ozmimo se n. pr. na kmete pri Sv. Primožu nad Muto; še le četrtri leta je ustanovljeno katoliško bralno društvo, in že dobro napreduje. Trije kmetje so bili v Celju na obnem zboru Kmečke zveze, tudi v Slovenjgradu na socialnem tečaju. Vse se uživlja in vzbuja, zakaj pa bi mi spali. — Vuzeničar.

s Razborje pri Slovenjgradu. Dne 10.—13. t. m. je bil v Slovenjgradu krščansko-socialni tečaj, katerega so se pa kmetje iz Razborja jako v malem številu udeležili. Ta tečaj bil je res velikega pomena za kmečko in delavsko ljudstvo. Veselo in zanimivo je bilo poslušati gg. predavatelje, ki so nam v poljudnih besedah risali sedanji kmečki položaj in nas dramili in spodbujali k združitvi za boljši prihodnji obstoj našega stanu. Klical bi vas, dragi moji tovariši Razborčani, vzdrnite se, vsaj ob takih prilikah, kadar se nam zopet ponudi kaj enakega, se udeležiti. — Kmet.

s St. Janž na Vinski gori. Pri volitvi občinskega odbora I. razreda, katero je c. kr. namestnik v Gradu dne 27. aprila 1. 1906 razveljavila, so dne 10. t. m. zopet sijajno zmagali pristaši Kmečke

zveze. Stajerčijanska in liberalna stranka ste pod vodstvom znanega in najhujšega agitatorja A. G. popolno zproadli. Kmečka zveza si je priborila precejšno število pravih in v resnici sposobnih odbornikov, med tem ko je nasprotna stranka hotela vsiliti same nesposobne ljudi. Zato pa bodimo še edini na dan volitve župana ter izberimo moža pravega verskega prepričanja, ki bode skrbel za občni blagor. Zato pa, krščanski volilci, združimo se, in v edinosti bo zmaga gotovo naša!

s Smartno ob Paki. Zaročila sta se gđe. Marija Bizjak, c. kr. poštarica, z g. Jožefom Kodretom, po domače Forštnar, živinozdravnikom.

Celjski okraj.

s Savinska dolina. Zaradi mojih dopisov je vse liberalno učiteljstvo po koncu! Lažejo pa ti ljudje tudi, kakor se da razlagati samo iz njihove svetovnoznane neznačajnosti. Pravijo, da napadamo vse učiteljstvo! Nikakor ne, ampak le liberalno, ker vidimo v njem škodljivce našega ljudstva. Pozabljajo na svojo nalogo v šoli, tem bolj goreče pa sejejo prepir med nami. Da bi bili liberalni učitelji tako vneti v šoli za pouk, kakor so po gostilnah za liberalno politiko, bi otroci več znali. Kamor stopi danes liberalni učitelj, tam je nesreča. Plače ste si dali zvišati, ko je bilo naše ljudstvo najbolj ubogo, silite ga k zidanju izrednih palač, da so vse občine zadolžene črez ušesa, na vseh shodih ste vohuni, da nas ovajate potem pri sodiščih, povejte, liberalni učitelji, ali vas za vse to naj ljubimo? In kako pišete vi črez katoliške politike! Poglejte svoje liste in ne čudite se, da smo tudi za vas pripravili bič!

s Savinska dolina. Hočemo govoriti zopet resno besedo z g. državnim poslancem Roblekom. Ko je kandidiral, trdil je on in njegovi agitatorji, da ni kandidat Narodne stranke, niti Kmečke zveze, ampak neodvisnih kmetov. In res je bil izvoljen tudi od neodvisnih kmetov, ki so pristaši Kmečke zveze in so takrat verovali Roblekovim besedam. Sedaj pa jo je Roblek popihal v tabor Narodne stranke, ne da bi vprašal svoje neodvisne volilce. Stiril je torej nekaj enakega, kakor dr. Ploj v ptujskem okraju. Roblek naj govori, zakaj je postal nezvest svojim obljubam, ki jih je dajal na volilnih shodih. G. Roblek, ali je vaše ravnanje lepo?

s Poročilo se je dne 24. t. m. g. Ivan Narks, stavitelj orgelj v Arnji vasi pri Zaleu, z gđe. Pavlino Golavšek iz St. Pavla. Čestitamo!

s Gotovlje. Veselica v korist prostovoljne požarne brambse se je v nedeljo dne 23. svečana prav imenitno izvršila. Vkljub temu, da so bile isti dan veselice povsod naokrog, zbralo se nas je prav mnogo k prijetni zabavi v Gotovlje. Dvorana pri gospodu Malgaju je bila do zadnjega kotička napolnjena. Predstava nas je pa vse iznemadila. Vsem igralcem so bile prav srečno razdeljene njih vloge, igrali so izborno. Vsak igralec je bil popolnoma na svojem mestu, na katere mora ponosan biti gospod režiser Tone Goršek. Vsa čast tudi vsem tamburašem in pevcem, ki so nas pozno v noč prav prijetno zabavali. Ta večer nam ostane v dolgoletnem spominu in prosimo še mnogo enakih.

s Gotovlje. Zadnja, tako dobro uspela veselica v Gotovljah, dne 23. svečana je vsestransko zadovoljila vse vdeležence. Videlo se je, da toliko v Nar. Listu grajani g. Goršek ima še vedno vodilno moč v po liberalcih toliko ponižanih Gotovljah. — Širokoustni bahač in dopisun v Narodnem Listu se je v lanski spomladini bahal v napadu na društvo „Kmetovalec“, da se sklče tam v kratkem drugi občni zbor imenovanega društva; da se ustanovi kmetijska podružnica, mlekarstva zadruga, za kar imamo že izučenege sivarja itd. Čakali smo dv sedaj rešitve teh sklepov, pa je še ni, in je baje vse voda odnesla. — Gotoveljski liberalci, tisti ki zahtevajo, da mora katehet iz šole, so še tudi pri zadnji veselici zasaljali svoj strupeni jezik v Slov. Gospodarja in našo kmečko organizacijo.

s Iz Gornje savinske doline. Daleč na okrog slovi Savinska dolina kot eden najbolj prijaznih in zdravih krajev, kar je tudi resnično. Iz mnogih krajev se sliši, kako ljudje bolehalo in koliko da imajo z bolniki opraviti; pri nas tega ni toliko slišati. Le liberalci so se opekli pri zadnji volitvi, pa jim še tukajšnji zdravnik kot njih vodja ne more pomagati, čeravno ima časa dovolj. Vedno ga vidimo ribariti, na lovu, pri raznih liberalnih shodih in zborovanjih. Le tam ga pogrešamo največkrat, kjer bi moral biti. Ni čudja, da pri takih posebnih in stranskih poslih pozabi tik pred nosom na kako staro in bolano batfoco. Gotovo smo lahko ponosni na takega zdravniška, če ga v veliki sili morajo iskati na lovu še celo v drugi občini, ali pa iti h kakemu drugemu zdravniku. Škoda, da se ni vresničila govornica, da si oskrbnišvo namerava dobiti svojega zdravnika in ga nastaviti v tem okraju.

s Mozirje. Sad liberalnega strankarstva pokazal se je takoj pri požarni brambli. Zastavonoša se je odpovedal delovanju v društvu in z njim je izstopilo več priidnih in delavnih udov. Čudno to sicer ni, ker pri takem delovanju liberalnih voditeljev razsojen človek ne more delovati. Rana, katero so zadali društvu ti liberalni strankarji, še s tem ni izkravala.

s Gornjigrad. Gospod urednik! Čudež! To pa v naprednem 20. stoletju! Res, velik čudež! Ne verjel bi, da so mogoči čudeži, če bi jih sam ne videl. Naši liberalci so se spreobrnil. Kar svet stoji, se nismo slišali, da bi bilo kedaj načelstvo liberalne posojilnice poslalo kako poročilo v svet potom „Sl. Gospodarja.“ Le liberalni listi so bili vredni govorniki o tem zavodu. Sedaj se pa naenkrat v zadnji številki „Slovenskega Gospodarja“ sveti inserat onega liberalnega zavoda. Kadar se gre za denar, postane vsak liberalec najhujši klerikalec, če le misli, da bo kaj pomagalo. Se v Bočni, kjer pravijo nekateri, da jim župnika kar ni treba, so sedaj, ko se g. župnik hoče odpovedati dični lari, nekateri začeli zopet bolj pobožne strune udarjati, skoro tako kot tedaj, ko župnika še niso imeli. Na ta način v 14 dneh v celem Zadretju ne bo nobenega liberalca več, ampak samo pristni klerikalci najboljše vrste. To pa vse zaradi te nebodijetnega rajfajznove kmečke posojilnice v Gornjemgradu. Ljudje se z začudenjem povprašujejo: Kaj to pomeni? Ali liberalcem tako hudo prede, da se poslužujejo celo v dno srca sovražnega „Slov. Gospodarja?“ Zares čudno, zelo čudno, nad vse čudno!

s Gornjegrajski okraj. Naši liberalci ali naprednjaki in njih zavezniki nemčurji — cvilijo. Ne bi se jim odgovarjalo, a ker v „Narodnem Listu“ izzivajoče pišejo, evo vam! Naša katoliška stranka je dolgo molčala, nasprotniki so blatili duhovščino, surovo napadali naše somišljenike, med tem ko so liberalci ali naprednjaki z nemčurji vred sedeli pri polnih jaslih in iz njih zobali; posojilnice so si namreč znali tako uravnati, da so imeli zraven lep zaslužek! Ljubljanskega knezoškofa in gornjegrajsko oskrbnišvo so po svojih listih surovo napadali; a niso zamudili prilike, če se je dal pri isti grajščini kakšen dober „kšeft“ napraviti. V novejšem času so se hoteli napraviti pašniške zadruge, seveda tudi na račun ljubljanskega knezoškofa. Skrajni čas je bil, da se takemu in enakemu početju konec stori. Pašniške zadruge bo ustanovila ljubljanska Zadruga zveza; a da se liberalni kolovodje ne preobijejo pri posojilnicah, delujete že dve na novo ustanovljeni rajfajznovki. Nekaj liberalnih kričačev se še drži posojilniških jasel, kakor klošč kože; tudi tem bo treba na prste stopiti in naj še tako cvilijo. Gospodje liberalci ali naprednjaki, tisti časi, ko se je kmet vsakemu zadolženemu frakarju odkrival, so minili. Skrbelo se bo za to, da vas bo kmet dobro spoznal. Na vaše surove napade pa bomo tudi vedeli odgovarjati! Dobili bode te brec, da bo veselje, potem pa le cvilite. Klin s klinom!

s Nova Štifta pri Gornjemgradu. Teh volitev pa res menda ne bode konca. Komaj se je nekoliko polegel nemir, ki so ga prinesle lanske državnozbornske volitve, se je že zopet začel za časa nadomestnih in deželni zbor, a na jesen pa obetajo splošne deželnozbornske volitve; v okrajni zastop gornjegrajski so komaj končane, in ne dolgo, bomo pa imeli občinske volitve, tako, da že skoraj od samih volitev človeka glava boli. No, če bi liberalci pri vsakih volitvah dobili tako po grbi, kakor pri zadnjih, bi jim pač kmalu minilo veselje, se še vrtkati v nje. Je pač smola, če so dobili za vso agitacijo in za ves trud samo dolg nos. — Dne 7. februarja je tukaj razsajal precejšen vihar, kateri je podrl nekaj drevja, raztrgal več streh, ter skoraj prevrgel ostrešje nekega hleva. — Dne 10. februarja bi pa skoraj uničil požar Smiklavsko vas. Na sredi vasi so se v neki kuhinji vžgala drva in potem se saje v dimniku. Ker je v bližini več poslopj s slamo kritih, je bila nevarnost res velika. Posrečilo se je ogenj kmalu pogasiti. — Tako prijetne zime kakoršna je letos pač malokdo pomni. Samo devarjem dela preglavico, ker ne morejo lesa spravljati. Ima pač vsaka stvar svojo solnčno in senčno stran. — V neki, že ne vem v kateri številki Narodnega Lista je bila novica, da je tukaj „umrla teta narodnega mladeniča Franceta Černešek“. Namesto „narodnega“ bi se bolj pravilno glasilo „liberalnega“, ker imenovani mladenič je eden prvih in največjih liberalnih nečakov v naši župniji. Pa brez zamere!

s Sv. Vid pri Grobelnem. Tukaj so se poročili trije udje našega bralnega društva, in sicer: odbornik Franc Frišek s Heleno Pušnik, Anton Spničca z Nežiko Golež, županovo hčerko, in Mielka Javornik s Francetom Lorger, posestnikom iz Šmarja. Bralno društvo iskreno čestita.

s Trbovlje-Vode. V Hrastniku in Dolu so ustanovili, kakor poroča „Narodni List“, ondodni „vrli narodnjaki“ podružnico sv. Cirila in Metoda. Ponrej sta pripadala ta dva kraja v področje trbovljske podružnice. Sedaj pa, ko se je začelo med Trbovljani in Hrastniku vse povprek krhati, zdelo se je potrebno hrastniškim „vrlim narodnjakom“, oziroma liberalcem, iz osebnih razmer ustanoviti svojo podružnico, čeravno nimajo nikakega vzroka proti skupnemu delu in navzlic temu, da je desedanjno načelnišvo podružnice tudi „vrlo narodno.“ Čudno, da se ti „vrli“ liberalci tudi v strogo liberalnih zadevah ne razumejo. Naše sožalje!

s Čitalnica v Šmarju pri Jelšah priredi v nedeljo, dne 1. marca 1908. veselico v prostorih gosp. Ivana Habjan-a. a) Koncert. b) Gledališka predstava „Raztresena“. c) Prosta zabava. Svira šmarska godba. Začetek ob pol 8. uri zvečer. K mnogobrojni udeležbi vabi najuljudnejši odbor.

s Prostov. pož. bramba na Polzeli priredi 1. marca veselico z igrokazom „Rendez-vous“, ribji lov in prosto zabavo, v prostorih gosp. Al. Cimperman na Polzeli. Vstopnina: sedeži prve dve vrsti 80 vin., drugi sedeži 50 v., stojčja 20 vin. Ker se posebna vabila ne bodo

razpošiljala, se s tem vsa bratska društva in vsi drugi ljudje vabijo na to veselico.

c Št Pavel pri Preboldu. Na prošnjo tukajšnjega „Gospodarskega društva“ bo g. pot. učit. Jelovek nadaljeval svoje zanimivo predavanje od lanskega leta prih. četrtke, dne 5. marca ob 8. uri zjutraj na Pekovem. Gospodarji in gospodinjice, mladeniči in dekleta, pridite tudi letos v obilnem številu poslušat o živino- in svinjereji!

Brežiški okraj.

b Volitve v okrajni zastop brežiški so se končale 19. t. m. Izvoljeni so s približno 26 glasovi gg.: Franc Ban, župan na Vidmu, Martin Pajdaš, župan v Pletarji, Anton Petan, župan v Sromljah, Anton Lapuh, župan v Zakotu (okolica Brežice), J. Ogorevc, župan v Rigonecah, Iv. Kostevc, župan v Pišecah, Franc Podvinski st. v Globokem, Jožef Pečnik iz Zg. Sušice na Bizeljskem, Janez Slovenec iz Artič in dr. Benkovič, odvetnik in državni poslanec v Brežicah. Pri volilnem shodu veleposestnikov dne 12. t. m. se je sicer dogovorilo, da dobi Slovenska kmečka zveza v kuriji veleposestnikov en glas, Narodna stranka pa v skupini kmečkih občin en glas, namreč g. Miha Zevnik iz Pišec, četudi bi ena in druga stranka sorazmerno lahko več glasov zahtevali v posameznih skupinah. Od naše strani se je vse storilo, da se kompromis izvrši; toda pristasi Narodne stranke so pri volilnem shodu dne 19. t. m. — tedaj po izvršenih volitvah v veleposestvu — nastopili z novimi zahtevami. Zahtevali so se dva ali tri svoje kandidate, tudi so hoteli, da se ne voli dr. Benkoviča, ki je skozi več kot dve leti žrtvoval trud, čas in denar za pridobitev okrajnega zastopa v slovenske roke in ki gotovo kot državni poslanec preje spada v okrajni zastop, nego katerikoli si bodi agitator liberalne stranke. Ker se sporazum ni mogel doseči, liberalna stranka pa ni odnehala, volil je vsak po svoje in posledica je bila, da so kandidati Narodne stranke z 12 glasovi v manjšini ostali. Dr. Benkoviča se je izvolilo v okrajni zastop izrečno v znak priznanja njegovega truda in v znak zaupanja vzpričo nemško- in slovensko-liberalnih časnikarskih napadov na njegovo osebo! Novi okrajni zastop šteje do sedaj 11 pristasev S. K. Z., 6 pristasev Narodno-liberalne stranke, barona Moscona ter viriliste: južno železnico, delniško družbo združenih pivovarjev, in dva brežiška Nemca; manjka še 10 mestnih zastopnikov. Slovenci so pri politični oblasti zahtevali razpust dosedanjega okrajnega zastopa in konstituiranje novega odbora, eventualno kazensko postopanje zoper mestni občinski odbor, ki je obstruiral zadnje občinsko sejo. Ta stvar se bode spravila pred upravno sodišče.

b St. Peter pod Sv. gorami. Vrlo se je pripravljalo par liberalčkov na napovedani shod Nar. stranke. Sila težko so že pričakovali tolažnika iz Celja, ki naj bi jih v veri potrdil, da bodo pri deželnozborskih volitvah zmagali na celi črti. Kako potreben bi bil tolažila vodja lanskega nasilja, ki zdaj z žalostjo in ves obupen gleda, da bo kmalu general — brez vojske. Kako težko mu more deti, da od njega hvalisano liberalno cunjо drug za drugim vračajo; kako hujo je, da mu hrbet obračajo celo ljudje, ki so lansko leto še bili vredni sedeti pri njegovi mizi, a najhujše je gotovo, da mu ravno isti, na katere je ob času volitev največ dal, ki so smeli celo iz njegove hiše kričati „Živio Žurman“, zdaj niti te tolažbe, shoda, ne privoščijo, ampak so mesto zdravnika javili glavarstvu, da se v okolici širijo razne nalezljive bolezni. Glavarstvo je takoj uvidelo nevarnost okuženja in je brzojavno shod prepovedalo. Tresoče se od razburjenosti je gospod doktor nosil nesrečo naznanujoč telegram po Sv. Petru ter tužnim srcem naznanjal svojim dragim grozno prepoved. Ne žalujte, Narodni strankarji, da je shod izostal! Pomislite vendar, ko bi se nalezljiva bolezen naselila v našo taro, bi vaš vodja imel premalo prostega časa za politiko — in kdo drug je sposoben kot on, katerega so baje sami Kukovec pohvalili, da „zna“ — nekaj so pripomnili, kar še zamočimo. Mogoče mislite politične vaje dati nekemu Jošku mlajšemu? Hodi sicer pridno po liberalnih shodih, je tudi v Celju dobil baje že neko „saržo“, pa za generala še nima zmožnosti, ker se še drugega ni priučil od liberalcev, kot ob času kakoga shoda strašno žvižgati in kričati. Če je to dovolj, pa ga postavite! Morda le dobi na svojo stran par žensk, ker je mlad fant. Da možev-posestnikov ne dobite dosti, ste menda itak že prepričani, saj ti zaporedoma spoznavajo, da je Kmečka zveza njih odkritosrčna prijateljica, ne pa pogubonosna, mir kateleča liberalna stranka.

b Posnemajte! Preteklo nedeljo je imela posojilnica v St. Petru pod Sv. gorami občni zbor, pri katerem so se računi odobrili in volil odbor. Med raznimi predlogi se mora posebej omeniti isti načelnika, g. župnika Tombaha. G. načelnik povdarja, da je posojilnica na dobrih in trdnih nogah in bi toraj lahko po vzgledu nekaterih drugih posojilnic podpirala dobre namene; po njegovem mnenju bo najboljša, da dobi podporo tisti, ki je najbolj potrebuje in ima do nje nekake pravice in to je — naš kmet. Vsi zborovalci so g. načelniku potrdili ter enoglasno sklenili, da se bo vsako leto 18. avgusta, v spomin jubileja Njih Veličanstva od čistega dobička razdelilo 100 kron med 4 izžrebane kmete dolžnike iz domače občine. Posojilnice in denarni zavodi, posnemajte ta sklep, s tem boste dejansko kazali ljubezen do kmeta in vsaj nekaj pripomogli k rešitvi kmečkega vprašanja, k boljši bodočnosti stiskanega trpina.

b Dve nesreči. Iz Smarja pri Sevnici se nam poroča: Dne 11. t. m. sel je starček Gabrič iz kolin. Ko pride že blizu doma, prevrne se nad 3 metre visoki skali v potok Sevnica, ob katerem je sel. Precej so bili pri rokah trije vozniki, ga izvlekli iz vode ter ga spravili domov. V nedeljo popoldne pa je previden s sv. zakramenti mirno v Bogu zaspal. Rajnki je bil dober katoličan in priden delavec. Sveti naj mu večna luč. — Dne 14. t. m. pripeljal se je pred restavracijo na sevniskem kolodvoru nekoliko vinjen kočijaž s koleselnom. Ker je bila noč temna, ni videl, da ni konje na pravo stran obrnil. Prijel je namreč narobe za vaje, in namesto da bifobnil konje proti trgu, vlek je za vaje tako, da so se konji obrnili proti kolodvoru. Pri tem pa so tresčili ob bližnji kostanj, da se je voz takoj na kosce zdrobil, voznik pa je padel tako nesrečno na tla, da je nezavesten obležal. Neki voznik je peljal konje domov, a kočijaža so spravili v bližnji hlev. Drugi dan popoldne so odpeljali tudi nesrečnega na njegov dom, a je med potom umrl. Zapušča ženo s sedmero nepreskrbljenimi otroci.

b shod dela vsakega društva v Šmarju pri Sevnici se vrši v nedeljo 1. marca t. l. pop. ob 3. uri. Govorita državna poslanca gosp. Jože Gostičar in najbrže tudi dr. Benkovič.

b Slov. kat. izobraževalnemu društvu v Šmarju pri Sevnici so darovali milostljivi gospod dr. Mihael Napotnik, knezoškof Lavantinski, 7 krasnih knjig, g. dr. Ivan Benkovič, državni poslanec 5 K, g. Edvard Janžek, župnik pri Sv. Marjeti (Rim. toplice), 5 K. Iskrena hvala!

Iz drugih slovanskih dežel.

† Skladatelj Parma je obhajal dne 20. t. m. svojo petdesetletnico. Bog ga živi še mnoga leta!

† V Turčanskem Sv. Martinu na Ogrskem je umrl dne 16. febr. velezaslužni slovaški rodoljub, rimsko-katoliški župnik v pokoju Andrej Kmet, dolgoletni predsednik ondotnega muzejskega društva. Pridobil si je zlasti neminljivih zaslug za ustanovitev slovaškega narodnega muzeja. N. v. j. p.!

† Strah pred zakonskim jarmom. Pred tremi leti je delal 26letni Josip Čopres iz Vipolž na Goriskem v Podgorski papirnici, kjer se je zaljubil v lepo Podgorko in sklenil, napraviti iz nje svojo boljšo polovico. Za poroko je bilo vse pripravljeno, le pohoštvo je bilo še pri mizarju v Solkanu. Da pa bo vse lepo pripravljeno in v redu, je poslal ponje. V tem času se je pa premislil, da je še premlad in bi bilo škoda nadevati si tako zgodaj zakonski jarm. Pobrisal jo je v Trst, kjer je dobil delo kot težak v neki zalogi. Ta pust pa si je poiskal novo nevesto v domači vasi. Zopet so vse uredile za ženitovanje, spekli so kruh, zavili vratove kokošim in drugim živalim, potrebnim za dobro pojedino. Nevesta je šla bivši četrtak s pohoštvom v Trst in pripravila stanovanje. Ali žalostna majka! Prišedši domov, je že dobila brzojavko zaročenca, v kateri naznanja, da ni potreba na njega čakati, ker se je zopet premislil in odložil ženitev.

Najnovije novice.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru začne poslovati v soboto dne 7. marca t. l. Do 29. febr., koji dan se je mislila otvoriti, se prostori ne bodo pripravljani. Posojilnica ima svoje pisarno na grajskem trgu v hiši gostilne „k črnemu orlu“ („Schwarzer Adler“) v pritličju. Uradni dnevi nove posojilnice bodo v začetku v sredo in soboto od 9. do 12 ure popoldne. O praznikih se ne uraduje. Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega. Navadne hranilne vloge se obrestujejo po 4%. Kdor vloži denar proti štirimesečni odpovedi, dobi 4% obresti. Posojila se dajejo le članom in sicer na vknjižbo proti 6% obrestovanju. Izposojuje pa se denar tudi na zastavo vrednostnih papirjev, zlatnine itd. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica vsaki čas v svojo last proti povrnitvi gotovih izdatkov, ki pa nikdar ne presegajo 8 K. Topzadevne prošnje in pojasnila se ob uradnih dneh sprejemajo in dajejo v pisarni, druge dni pa dobi vsakdo potrebna pojasnila v tiskarni sv. Cirila, Koroška cesta št. 5 v prvem nadstropju in sicer od 8. do 12. ure popoldne in od 3. do 5. ure popoldne. Prošnje se rešujejo brezplačno in hitro. Pojasnila, ki so brezplačna, se lahko zahtevajo in dajejo seveda tudi pisмено po pošti. Prijatelje in pristase kmečke stvari in kmečkega gibanja opozarjamo s tem na novo posojilnico, ki bode podlaga nadaljni organizaciji kmečkega stanu. Brez gospodarskega denarnega zavoda je organizacija nemogoča. Zato pa se naj vsi prijatelj Kmečke zveze oklenejo novega zavoda in ga podpirajo s tem, da pri njem vlagajo denar in si ga v potrebi tudi pri tem zavodu izposojujejo.

Nedeljski shodi Narodne stranke. Z velikim sumom pripravljani in prirejeni shodi se niso izvršili tako, kakor je Narodna stranka želela in tudi pričakovala. Dasi so njeni agitatorji po nekaterih krajih ljudi vabili na shod pod raznimi prevezami, posebno z vado gospodarskega poduka, vendar je udeležba bila primeroma slaba, ponekod celo klavrna. Liberalci sami izkazujejo za nekatere shode prav malo številke. Koliko to pomeni, takoj spoznamo, če premislimo, da liberalci na svojem shodu mesto enega zborovalca navadno vidi dva, na naših shodih pa od enega samo polovico. Kako žalostna je n. pr. bila

udeležba v St. Juriju ob juž. žel. Sam Kukovec je prišel govoriti, pa ga je poslušalo le kakih sto ljudi. Za grajterja premalo, kam-li za svetlega generala Narodne stranke! Boljša je bila udeležba tam, kjer so tudi v večjem številu prišli pristasi K. Z., kakor v Bučečevcih, kjer je bilo naših tričetrt, v Slovenjgradu, v Smarju pri Jelšah itd. V St. Petru pod Sv. Gorami pa niti shoda imeli niso, ker baje med otroci razsaja nalezljiva bolezen. Ker so liberalci prav dostopni za vse nalezljivosti, se je njih vodja začel tresti, da bi jih morda na shodu obšle splošne slabosti, in zato se jih je gospod okrajni glavar usmilil ter je prepovedal shod. — Dolgovezne in mnogobesedne resolucije, ki so jih govorniki že tiskane seboj prinesli in ki morajo vsled obilnosti nepotrebnih besed utruditi vsakega pametnega poslušalca, so z večine tako splošne, da ne pomenijo veliko. Kar je tehtnega in dobrega v njih, je naša stranka že od nekaj zahtevala in „Slovenski Gospodar“ branil že dolgo časa. Zanimivo je, da na shodu v Bučečevcih te resolucije niti sprejete niso bile in da je shod v Smarju odklonil resolucijo proti celodnevni poduku ter sprejel resolucijo za poldnevni poduk. Druge nesreče pa ni bilo. Poroča se nam tudi, da so govorniki govorili precej mirno, ponekod celo ponižno. Vidi se jim, da so se ob zadnji deželnozborski volitvi hudo prehladili in jim politični revmatizem trga ude. Bati se je po pravici, da bo v bodočnosti stranki popolnoma raztrgal ude. Če se liberalci tolažijo, da bodo s svojimi shodi vladi imponirali, se močno motijo. Vlada bi naj zatrepetala pred stranko, ki ima za poslanca kakoga Ježovnika ali Robleka? Kdo se ne smeji?

Poslanec dr. Korošec je včeraj dne 26. febr. govoril za železnico ob Sotli v podaljšanje skozi Ptuj. Purklo, nadalje za železnico Polzela-Kamnik in Maribor-Zeleni Travniki ter o razmerah na spiefeldskem kolodvoru. Zveza se bo morala preložiti na drug kraj bližje Maribora. Železniški minister dr. Deršata je takoj o teh železnicah dal g. poslancu natančne informacije.

Novo zadruge. Ustanovile so se posojilnice: v Orehovi vasi (za župnijo Slivnico pri Mariboru), v Sv. Janžu na Dravskem polju, v Koprivnici, v St. Vidu pri Grobelnem in Laporju ter pašniška zadruga v Gornjemgradu s podružnicami za župnijo Ljubno in Luče. Snujejo se tudi mlekarne v nekaterih krajih.

Zavarovanje za starost in onemoglost. V socialpolitičnem odseku je 20. t. m. sekcijski načelnik Wolf povedal, da je predloga o starostnem zavarovanju v notranjem ministrstvu že gotova in da bo treba le še dogovora z ostalimi ministrstvi, potem se predloga predloži. Poljski in gozdni delavci so tudi sprejeti v zavarovanje za starost in onemoglost. Izvolil se je pododsek, ki bo proučeval vsa vprašanja, ki se tičejo zavarovanja. Za načelnika tega odseka je izvoljen poslanec dr. Krček.

„Straža“, ki je bila napovedana, da bo začetkom marca začela izhajati, se sedaj še ne bode izdajala, ker se niso vsi pogoji v zadovoljivi meri izpolnjeni. Kdaj bo začela izhajati, bode pokazala prihodnost.

Pekel pri Poljčanah. Da so Baumanovi prvrženci dne 30. novembra m. l. prežgodaj streljali, je pokazala včerajšna prizivna obravnava v Mariboru. G. Bauman mlajši je bil radi razžaljenja časti poljčanskega g. župnika obsojen na 50 K globe, oziroma 5 dni zapora, in v poravnavo vseh pravnih stroškov. Tako je pravica zmagala.

Sv. Miklavž pri Ormožu. Dne 1. marca bo v našem bralnem društvu predaval g. prof. dr. Stegenšek iz Maribora, ki si obenem ogleda prostor, kjer hočejo naši vrli Brebrovničani staviti jubilejno kapelico, in jim da primerne nasvete! Po večernicah pa vsi v bralno sobo!

Kat. delav. podporno društvo pri Sv. Kunigundi n. p. ima letni občni zbor 1. marca t. l. pop. ob večernicah v posojilniških prostorih. Po občnem zboru je vesela s petjem in gledališko predstavo.

Listnica uredništva.

Sv. Lenart v Slov. gor.: Odgovor „Domovini“ priobčimo prihodnjic, tokrat ni bilo mogoče. — Sv. Jurij ob Ščavnici: Se nismo dobili odgovora ali sprejme, zato smo dopis odložili. — Sv. Trojica v Slov. gor., Središče, Ljubno, Sv. Lovrenc v Slov. gor.: Prihodnjic!

Drobtinice.

d Drobnе vesti. Blizu Kapfenberga na Zg. Štajerskem je 28. m. m. padla na železniški tir skala, v katero se je zaletel osebni vlak. Kurjača je vrglo ob vrata peči in si je zažgal obe nogi. Drugega se ni zgodilo. — V Vilshofen na Bavarskem se je zrušil most čez vodo, ko je bil na njem tovoren vlak. Strojevodja in kurjač sta zginila pod ledenimi ploščami narasle reke. — V Lvovu so gimnazijci ubili svojega profesorja, ker jim je bil nepriljubljen. — Vnukinja cesarjeva, kneginja Elizabeta Windischgrätz je na influenci nevarno zbolela. — V Trstu je bil zopet napaden neki kočijaž, ki je pa bil samo hujo ranjen. Napadalec se vedno nimajo.

d 242.000 milijonov kron zgorelo. Leta 1906 se je v Avstriji spušilo 37.520.785 kilogramov duhana v vrednosti 242.141.808 K, za 11.408.336 K več nego leta 1905. Največ so pokadili na Češkem.

d Grozen zločin umobolne žene. Soproga poštnega uradnika Peltiera v Parizu je bila zaradi umobolnosti nekaj časa zaprta v nekem zavodu za umobolne. Ker se je zdela, da se ji je zdravstveno stanje zboljšalo, dovolil je soprog, zlasti z ozirom na otroke, da se mati vrne na dom. Toda v gotovih ča-

sih so se povračali znaki umobolnosti in nedavno je zapustila družino ter si najela sobo v bližnjem hotelu. Potem se je zopet vrnila domov, a bolezen je napredovala. Pravila je otrokom, da bo zadržala očeta ter mu izpila kri. Prošli petek ni hotela večerjati. Igrala se je z velikim kuhinjskim nožem. Mož ga ji je hotel izdreti, toda pretela je, da ga umori. Ponoči je vstala z postelje ter rekla soprogu: „Danes je tvoj rojstni dan; o polnoči dovršiš svoje 47. leto. O tej priliki vam priredim vsem veliko presenečenje.“ Soprog je vprašal: „Kakšno?“ „Ne vprašaj“, mu je odgovorila, „še ni čas, ne morem še odgovoriti.“ Nato je šla in se zaprla v kuhinjo. Soprog in otroci so se podali spat. Opolnoči pa nastane v hiši grozno kričanje. Otroci so stali pred mrtvim očetom, politim s krvjo. Poleg njega je stala mati s kuhinjskim nožem v roki. Najstarejša hčerka Jeanette se je zgrudila in tudi zmrlela. Moža so odpeljali v mrtvašnico, mater in hčer pa v norišnico.

Delovanje strupov na ježa. Pred nekaj desetletji je glasoviti profesor Lenz opisal boj ježa s celo kopo gadov. Jež je gade premagal in pojedel, ne zmenivši se niti malo za njihovo pikanje. Pikali so ga tudi v jeziček, ali to mu ni prav nič škodilo. Od tega časa se je ukoreninilo mnenje, da strup sploh na ježa ne deluje, akoravno so nekateri o tem dvomili. Moderno zdravljenje z rumom, je dalo povod, da so strokovnjaki delali poskuse z ježi. Pustili so, da so strupene kače pikale ježe v jezik in gobček. Ježi so precej oboleli, trpeli so tri ali štiri dni, a potem so popolnoma ozdravili. S tem je bilo dokazano, da je jež zavarovan proti delovanju strupa. Neposredno ubrizgavanje kačjega strupa je pokazalo nazadnje stopinjo, do katere je jež zavarovan proti temu strupu. Mnogostrup, ki je ubila morskoga prešička, morala se je desetkrat povečati, da je pri ježu povzročila le prehodno bolehanje. Toda v ježevi krvi niso mogli najti materije, ki bi mogla služiti kot lek proti kačjemu strupu. Z drugimi poskusi se je dokazalo, da je jež zavarovan tudi proti drugim naravnim strupom. Jež požre špansko muho, v katere telesu se nahaja hud strup, ne da bi mu kaj škodovalo. Prenese tudi cijankalij (najhuji strup sploh), ki umori močno mačko v štirih minutah. Še-le petkrat večja množina povzroči pri njem bolehanje.

Prošnja do † Božidarja Flegeriča prijateljev in znancev.

„Večni popotnik Slov. goric“, pesnik in pisatelj slovenski, Božidar Flegerič, je minulo leto za vselej zatisnil svoje trudne oči. Pesnikovo truplo počiva v domači župniji Sv. Boltenka pri Središču, in ker gomila njegova nima primerne spomenika, zato je izreklo mnogo Flegeričevih ožjih prijateljev in znancev željo, naj bi se pokojnemu pesniku na gomili postavil dostojen nagrobnik, in naj bi se v njegovo domačo hišo v Vodranjih vzdala spominska plošča. To željo upoštevajoč se je nedavno v Središču osnoval poseben „Odbor za Flegeričev spomenik“, ki si je postavil nalogo, poskrbeti, da se uresniči zgoraj navedena želja častilcev Flegeričevega spomenika.

Rodoljubi slovenski, zlasti pa vi, prijatelji in znanci pokojnega pesnika! Do vas se obračamo tem potom z iskreno prošnjo, da nam z denarnimi prispevki pomagate izvesti nalogo, ki smo si jo naložili. Nikdar več ne bode popotni Flegerič potrkal na vaša gostoljubna vrata — prispevek, ki nam ga pošljete, je poslednji čin pijetete, ki ga doprinesete Flegeriču v spomin.

Blagohotne doneske, ki se bodo po časopisih objavili, sprejema Ivan Kolarič, tržan v Središču, kakor tudi vsak odbornik.

Ako se nabere o pravem času primerna svota denarja, se bode letos meseca avgusta s primerno slavnostjo odkril na gomili pri Sv. Boltenku Flegeričev nagrobnik, doma na Flegeričevem domu pa se bode odkrila spominska plošča.

Odbor za Flegeričev spomenik v Središču, dne 10. februarja 1908.

Loterijske številke.

Dne 22. februarja 1908.

Gradec	10	81	46	25	82
Dunaj	45	15	14	36	85

PERUTNINARJI!
Palma ozdravi zanesljivo vsako peruto žival. Pokazalo se je v mnogem letu kot izvrstno sredstvo proti zavrnici (difteriji), kugi in proti marsikaterim drugim novarnim boleznim. Palma je tudi ozdravila sleherni perutnino, ki je trpela na slehernem vnočju in na

hodu, na katerima bi bila sicer poginila vsa stlega. Palma je obvarovala vsako perutnino boleznim, Oskrbite si „Palma“ z navodilom za 1 K znamk (po nakaznici 60 vin. več) poštno prosto. Manjša naročila se ne izvrše. Pod 4 K se ne pošilja na porzetje I. E. Weixl, tijskajni preparati Maribor, Zofijin trg 8. 159 (1)

Lepo posestvo v Gotovljah pri Zalcu v Sav. dolini se prodaja iz proste roke, obseja iz 8 ajiv, 2 travnikov in gozda, popolnoma nove enonadstropne hiše s gospodarskim poslopjem, novo hmeljsko sušilnico, koselem, svinjaki itd. Hiša stoji na najlepšem solnčnem kraju ob okr. cesti in ima sredi lep sadonosi in zelenjadni vrt. Cena in drugi pogoji se izvejo v župnišču v Gotovljah. 141 8-1

Ušenske sprejme šivilja v Mariboru.

Schillestrasse 6. II. 147

Na prodaj 25 do 30 q sena in otave pri Franc Koronik v Trčovi Sv. Peter blizu Maribora. 143 1-1

Posestvo ki meri 10 oravov obstoječe iz gozda, njiv in travnikov, blizu okr. ceste pri St. Jurju ob j. z. je na prodaj. Več se izve pri Martinu Trbovc, Gorčiča Sv. Jur ob j. z. 144 3-1

Priden in zvest cerkovnik, tudi rokodelca, išče službe. Naslov v upravnistvu. 148 4-1

Gospodična, ki je želela pred nekaj meseci pismo pod I. V. No. 100, poste restante, se prosi, naj vrdigne pismo na pošti. 140 2-1

Oskrbništvo grofice Brandis pri Sv. Petru pri Mariboru išče viničarja s 3 delavnimi močmi. 150

Na prodaj različnega hrastovega drevja za vsakovrstno porabo. Cena se zve pri Franc Predaniču. Zverinjak I. Brežice. 151 1-1

Novozidana hiša se poceni prodaja pri Sv. Jožetu na Studencih. Naslov pove uprav. 154 2-1

Za spomladanski čas!

ponudi celemu slov. bistrškemu okraju, pravo štajersko zanosljivo deteljno seme, lucerno, travno seme, posebni oves za seme, kakor razne vrste drugih semen.

Tomaževu žlindro, za travnike, fosfor kislj prašek za živino in svinje, vsake vrste železa, šine, osi, lopate, krampe, vile, motke za vinograde itd.

Alojz Pinter,

trgovec v Slov. Bistrici.

157 4-1

Vabilo.

na občini zbor.

hranilnice in posojilnice na Vidmu reg. zadruga z neomejeno zavezo, ki se bo vršil v nedeljo, 8. marca 1908 ob 3. uri popoldne v posojilničnih prostorih.

Dnevni red:

1. Čitanje poročila o izvršeni reviziji po „Združni zvezi“.
2. Poročilo načelstva.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Odobrenje letnega računa za leto 1907.
5. Volitev načelstva.
6. Nsveti.

NB. Ako bi ne bilo ob določenem času zadostno število članov, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in z istim dnevnim redom drug občini zbor, ki bo sklepal brez pogoja. 155 1-1

Ljutomerčana,

■ zajamčeno pristno vino le iz ■
■ ormoškega okraja, raznih let- ■
■ nikov, ima veliko množino ■
■ po nizkih cenah na prodaj ■

Kletar. društvo v Ormožu.

Posojilnica v Makolah

na redni občini zbor,

ki se bode vršil v posojilniških prostorih v četrtek 12. marca

ob dveh popoldne s sled. čim dnevnim redom: 1. Poročilo ravnateljstva. — 2. Poročilo nadzorstva. — 3. Odobrenje računskega zaključka za leto 1907. — 4. Volitev načelstva in nadzorstva. — 5. Sprememba §§ 18. in 31. zadrugaških pravil. — 6. Predlogi. — 118 2-1 Načelstvo.

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

(registrovana zadruga z neomejeno zavezo).

Glavni trg števil. 5, I. nadstropje.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo s 4 1/2% obrestni. Obresti se pripisujejo h kapitalu koncem vsakega leta in se obrestujejo potem enako glavnici. Rentni davek plača zadruga sama.

Hranilne knjizice se realizirajo in se te vloge obrestujejo nepretrgoma.

Posojila se dajejo le članom na vknjizbo pri posestvih proti 5% in 5 1/2% in na osebni kredit proti 6% obrestovanju. Nadalje se izposojuje denar na zastavo vrednostnih papirjev, zlatne, srebrne itd. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame zadruga v svojo last proti povrnitvi gotovih izdatkov, ki pa nikdar ne presegajo zneska 8 kron.

V pisarni se sprejemajo vse tozadevne prošnje in se brezplačno in hitro rešujejo. — Uradni dan je vsak torek in petek od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 6. ure popoldne.

Trgovci!

Prodajo se še skoro nova dvojna vrata, 5 velikih izloženih oken vse z železnimi rolo in dvojnimi bruseni šipami ter ene steklene subne vrata, zelo po ceni. Vse natančneje se zve v trg.

R. Stermecki,
128 (1) Celje.

Vabilo na **XXIV. redni občini zbor**

Posojilnice v Konjicah

reg zadr. z neom. zav. ki se bode vršil v soboto, dne 7. sušca 1908 ob 10. uri dopoldan v lastni pisarni.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo računskih pregledovalcev.
3. Odobrenje letnega računa.
4. Razdelitev čistega dobička.
5. Volitev načelstva.
6. Volitev računskih pregledovalcev.
7. Slučajnosti.

Ako bi ob 10. uri dopoldan občini zbor ne bil sklepčen, se isti vrši ob 11. uri v znanju pravil pri vsakom številu udeležencev. 161 1-1 Načelstvo.

Nov naseljen krojač
se s 10. febr. preseli iz Ptuja v Maribor in bo v Poštini ulici v Reiserjevi hiši imel svojo delavnico, za solidno in lepo izdelovanje oblačil za moške in fante se jamči, za obilni obisk se priporoča z odličnim spoštovanjem Jakob Vezjak. 107 3-3

Pozor, kmetje in fantje!

V moji lekarniški prakil, katero izvršujem že 23 let, se mi je posebej s časom iznajdi sredstvo za rast brk in las, proti lupadanju las in za odstranitev prihja (lusk) na glavi, to je

Kapifer št. 1.

Cena je (branko za vsako polto): 1 lončič 2 K 60 v, 2 lončiča 3 K. Prosto, da se naroči samo od mene. Naslov je: P. Jurčič, lekarna v Pečnem, Slavonija. Dohet se pošlje naprej ali s poštanim povračilom.

Služba organista in cerkovnika se odda s 1. aprilom t. l. pri Smiklavu bl. Slov. Gradaec. — Dohodki: vpisana bernja in posestvo za 2-3 govedi. Cerkv. predstojništvo Smiklav p. Slov. Gradaec. 114 2-1

Hišo pri šoli in cerkvi Sv. Jožeta se prodaja z dobro najemalno in z velikim lepim vrtom, lahkim pogojem in po nizki ceni. Več pove upravnistvo tega lista. 127 3-1

Vila s 5 stanovanji in malo trgovino, govejimi in svinjskimi hlevi, nekaj polja in sadovnjak se prodaja za 12.000 K. Hiša nese 805 K na leto. Novavas št. 44 pri Mariboru. 139 3-1

Želim kupiti 2 do 3 leta starih maceselov za saditi. Franc Ušen, Gornje Gruševlje, St. Peter v Sar. dol. 130 2-1

Majar ali oženjen blavec se sprejme takoj na ono posestvo; kateri se že dolj časa pri živinoreji, imajo prednost. Plačilni pogoji in drugo se izve osebno. Franc Kramberger, Gočova, St. Lenart v Slov. gor. 142 2-4

Krvjaški pomočnik in nosenec se sprejmeta pri g. Majerju Simon, Koroska ul. št. 102. Maribor. 146 2-1

Išče se samica ali vdova brez otrok, ki ima kako posestvo v vinogradom, gostilno ali kako večje posestvo na Sp. Štajer. ali Kranjskem, ki bi hotela vzeti za gospodarja vdova 60 l. starega kateri položji v gospodarstvo 40 0 K. Ako bi zadostovale, ako bo to vse po njeni volji. Kdo pozna za katero tako dobi 50 K. Poudbe pod naslov: A. V. Poste-restante, Rajhenburg ob Savi. 158 1-1

Le pa hiša z velikim vrtom, hlevi, delavnico itd. blizu j. z. kolodv. v Mariboru, se prodaja ali pa zamenja z manjšim posestvom. Vpraša se: Maribor, Mühlgrasse 11. 156 2-1

Novo zidana hiša s 2 sobama, 2 kleti, hlev za živino in svinje, vse v prav dobrem stanu poleg hrana je veliko brajd katere dobro nosijo, pet minut od hrana je lep sadonosi in pašnik potena pa stope na vode za hajdoro kuno kar se pozimi precej zasluži. k posestvu spadata dve veliki njivi, mali vinograd in sadonosi, vsega skup 7 oravov in vse v dobrem stanu in se zavolje bolehnosti posestnika po ceni prodaja. Več se izve pri G. Tomazič, gostil. v Zgor. Hobak. 153 3-1